

GAZETA

Nr. 32 (96),
APRILIE 1994

de Vest

"Oare misiunea
României nu constă
în a realiza ceea ce
Rusia n-a realizat?"

Hermann Keyserling

Comandantul Horia Simă,
București, 6 Octombrie 1940.

ROMANIA: LEI250; EUROPA: DM3,50; AMERICA: \$2,50.

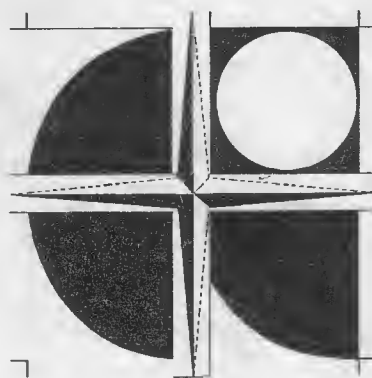
9.

Tipografia
și Editura

GORDIAN

1900 TIMISOARA
str. Remus 11
tel. 096-11.22.37.

A S O S I T
O R A
S A F A C E T I
D I N N O U
A P E L
L A N O I
L

L
A

I
N

T
E

R
V

A
L

ÎN ACEST NUMĂR:

EDITORIAL	5
SCRISOARE DESCHISĂ ADRESATĂ PĂRINTELUI	
EPISCOP GRECO-CATOLIC IOAN FLOSCARU	7
RADU GYR, Calendarul meu	11
TABERELE DE MUNCĂ LEGIONARĂ	13
DESPRE TITULESCU LA TVR	14
GOLGOTA SCUFUNDATĂ (IV)	16
HERMANN KEYSERLING: "Oare misiunea României nu constă în a realiza ceea ce Rusia n-a realizat?"	18
LEGEA ȘI "BREȘELE" DOMNULUI	19
ANCHETĂ GAZETA DE VEST	20
DESPRE LUGOJUL LEGIONAR	21
70 LA SUTĂ DINTRE DEȚINUȚII POLITICI AU FOST LEGIONARI	21
NEBUNIA LUMII	22
CE ESTE COMUNISMUL ?	24
SEMAFOR	26
CALENDAR	27
MORT SAU VIU	28
PĂRUL DE LA ALBA IULIA	29
PARTIZANII LEGIONARI: 1. Evadarea	30

GAZETA DE VEST se pronunță cu hotărâre împotriva oricăror manifestări violente, ilegale, îndreptate în contra minorităților etnice sau religioase, în contra tuturor adversarilor (declarați sau nu) ai conceptului creștin și național. Aceștia trebuiesc combătuți prin confruntări de idei, prin mijloace pertinente și legale.

Orice acțiune extremă, situată în afara legalității, care și-ar împrumuta eticheta național-creștină, nu poate fi decât o mistificare sau o provocare. GAZETA DE VEST condamnă astfel de ieșiri primitive.

GAZETA
de Vest

GAZETA de Vest

Director: Ovidiu GULEȘ

Secretariat de redacție: Mirela OPRIȘAN.
Publicist comentator: Valeriu C. NEȘTIAN.
Redactori: Emil LUNGU, Mihaela MARIN,
Cornel NICOLAU, Adrian ONEA,
Grigore OPRIȚĂ, Radu-Dan VLAD.
Fotoreporter: Adrian ANDERCA.

Redacția și Administrația:
GAZETA DE VEST, str. Remus 11,
1900 TIMIȘOARA, tel. 096-11.22.37.
Subredacția București:
tel. 01-610.64.39.

Tehnoredactare și tipar:
GORDIAN s.r.l.
1900 TIMIȘOARA,
tel.: 096-11.22.37.

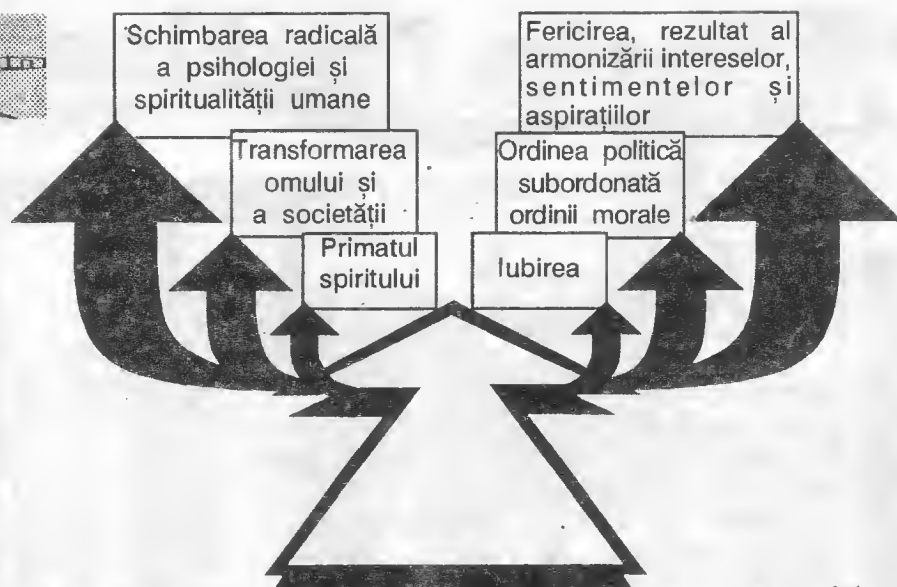
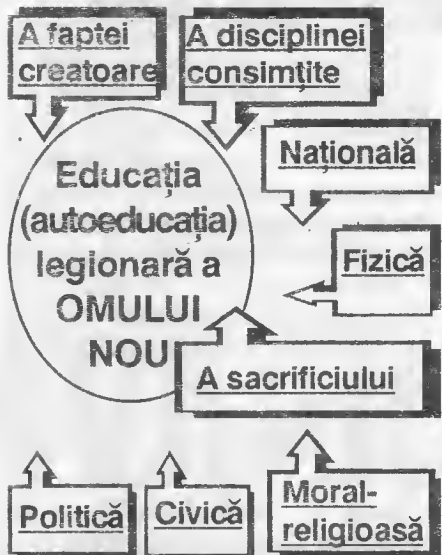

Conturile noastre sunt:
S.C. GORDIAN S.R.L.
BANCA COMERCIALĂ
TIMIȘOARA
CONT LEI: 40.72.310.195.;
CONT DM: 4721.1.10.0579.0.;
CONT \$: 4721.2.16.0580.0.

Articularea educației (autoeducației) legionare a omului nou pe laturile-cheie.

REVOLUȚIA SPIRITUALĂ ȘI LINIILE DE FORȚĂ

Pagină realizată de
Valeriu NEȘTIAN

Împotriva dezinformării și ignoranței:

SCHIȚĂ PARALELĂ DESPRE OMUL NOU ÎN:

Creștinism	Legionarism	Comunism
<ul style="list-style-type: none"> - Temeiuri scripturistice ("Omul nou în Hristos, Care l-a izbăvit de păcat"): Rom., 6,6; Col., 3,9-10; Efes., 2, 15; 4, 22-24; Gal., 5, 25 - Trăitor în duh, întrunește în ființa lui două elemente: cel material (trupul) și cel spiritual (sufletul nemuritor) - Model: Iisus, sfinții, mucenicii - Morala: accent pe iubire, dreptate, pace - Metode, mijloace: rugăciunea, meditația, deprinderile etice, sfintele taine, postul, milostenia - Etape (trepte): purificarea de patimi, iluminarea și desăvârșirea, prin unirea cu Dumnezeu (îndumnezeire) - Forme principale de realizare: educație religioasă în biserică și familie - Scop suprem: Mântuirea personală 	<ul style="list-style-type: none"> - Izvoare doctrinare: Noul Testament, texte căpitănești, de Moța-Marin, H.Sima, F.Brădescu - E desăvârșirea lăuntrică de mâine a omului, cu calități de erou, trecut prin școala educației legionare, "creștinul actualizat în cadrul istoriei românești" - Model: Corneliu Codreanu, martirii, eroii - Morala: dragoste lucrătoare, spirit de sacrificiu, disciplină - Metode, mijloace: trăirea virtuților naționale și creștine, educație permanentă, autoeducație - Etape: omul legionar e un om nou în devenire - Forme de realizare: activitate individuală, în familie, în culb; revoluție spirituală - Scop suprem: terestru - clădirea unei țări frumoase "ca soarele sfânt de pe cer"; etern - Mântuirea Neamului 	<ul style="list-style-type: none"> - Surse teoretice: Manifestul P.C., scrieri marxisto-leninisto-staliniste, de Măkarenko, P. Apostol, I. Jînga etc. - E un robot subuman, capabil să efectueze, cu dexteritate de automat, operații în propria specialitate, viețuitor în trup - Model: figuri de stahanoviști, de activiști, de "eroi ai muncii" - Morala: "proletară", bazată pe ura de clasă, disprețul valorilor morale tradiționale - Metode, mijloace: îndoctrinare materialistă, dresaj colectivist, ateist, internaționalist, tehnocratic, fanatizant - Etape: ed.comunistă, ca pionieri, uteciști, membri de partid - Forme de realizare: înregimentare cvasiforțată în org.politice; revoluție violentă - Scop: formarea unui rob docil, într-o soc.totalitară (o dictatură criminală); comunizarea individului

Editorial

Revenire în trecut? Nu! Întoarcere la normal

Prof. Valeriu NEȘTIAN

"În acest moment decisiv,
ordinea firească a lumii presupune:
creștinism, naționalism, democrație."

Horiă Sima.

Stăruie în gândul multora câte o întrebare, firească în aparență: Mai are astăzi legionarismul un **cuvânt**? Ce ne-am fi făcut **fără spiritualitatea naționalist-creștină**? Nu-i Legiunea mai degrabă o formă agonică de **paseism**?

Nu sunt întrebări noi. Știm că li s-a răspuns: niciodată definitiv și totdeauna altfel. Funcție de mutațiile drastice din lumea contemporană, **răspunsurile se schimbă**. Cum să fie noi chestiuni frapante pe care le trăim de amar de vreme, și care ne trăiesc? Și apoi întrebările vizează adevărul. Dinamitează spiritul și voințele. În timp ce răspunsurile (depășite sau vagi, nelămuritoare, clare obscur) provoacă somnuri (al rațiunii, al sentimentelor, al puterii de decizie). Nelinıştea creatoare e semn de legionarism. Tulburarea speculativă și criticistă - sigla nelegionarității.

Să încercăm însă a răspunde la întrebări.

Cuvântul determinant, aproape permanent, al românismului verde, a fost îndeosebi **protestatar**. O manifestare energetică împotriva încălcărilor și nedreptelor acțiuni ale guvernanților, împotriva carenței diriguitorilor politici, care lăsau pe conaționali pradă infecției comuniste. Opoziție hotărâtă contra trădării, jafului și pângăririi valorilor spirituale și materiale ale Neamului. Împotrivire fermă față de dezmățul demoliberal de odinioară, stricător de caractere și propovăduitor al dezbinării. Viguroasă dezaprobare a platitudinii, a lipsei de ideal, a individualismului și materialismelor de tot soiul.

Acuma, când Mișcarea Legionară, "expresia arhanghelică a voinței unui Neam" (Traian Herseni) descătușat din strânsoarea tiraniei bolșevice, parcurge un timp concret-istoric de o specificitate aparte, mai au cămășile verzi vreun cuvânt de spus? Pentru cine socotește susmenționatele proteste drept formale ori platonice, sigur că întrebarea primește un răspuns negativ. Dar cine vede (a văzut) acțiunea pozitivă a legionarilor, creațiilor lor, "ȘCOALA SPIRITUALĂ" în care domnesc "ORDINEA, DISCIPLINA ȘI DRAGOSTEA" (C.Z.C.), "selecția naturală a valorilor" (Ion I. Moța), acela trebuie să recunoască neșovăitor că "generația de foc și vis" (Radu Gyr) are mai ales în **prezent** și **viitor** un **cuvânt greu** de rostit. În toate problemele vitale ale societății românești aflate în mare criză.

"Am fi dus-o noi și fără..." sau "dezastrul ar fi fost nimicitor", par a ni se înfățișa - schematizând un pic -

principalele replici la **a doua întrebare**. Luând întrebarea pieptis, am putea susține că fără Mișcare am fi rămas văduviți de neconținută transfuzie de FIINȚĂ ȘI SENS, prin care spiritul legionar hrănește REALUL.

Să ne înțelegem: nu e vorba de o manie exegetică sau comemorativă. Nici de edificarea unor peremptorii statui legionare. Ci de ceva cu mult mai grav - de absorbția continuă, tot mai evidentă, în colectivitatea națională, a substanței corneliene. Cu ecou imediat și vibrație mereu vie. Alte formațiuni politice - conservatori, cuziști, țărâniști, liberali (atomizați), democrație-creștină (avortată) etc. - au obosit, s-au consumat, au trecut în neființă fără glorie, ori se balansează incert, când spre dreapta, când spre stânga, după capriciosul suflu al vântului. Nu însă și Legiunea. **Atotprezent pe pământ național** (și pe alocuri, în emigrație), **precum aerul, duhul verde e încorporat, prin proaspătă difuzie, de aproape toată suflarea românească și creștină**: numai că, la mulți confrăți, fără vreo rezonanță deosebită (chestie de vocație!)... Deocamdată!

"Fixația" noastră are de ce să mire pe o sumedenie de oameni, datorită lipsei de precedente pe plan european. Această mișcare de gândire și de luptă ("O luptă-i viața!" - G. Coșbuc) se află, în prezent, mai departe ca oricând de porțile muzeului vizitat din curiozitate sau obligație. **Fără Garda de Fier ar fi fost imposibile ruperea cu trecutul politicianist, mișcarea de rezistență anticomunistă și permanența combaterii stângismului!** E de ajuns. Și nu este puțin. În lumina progresului moral și social al țării, desigur.

Conservatorismul legionar.

Spiritualitatea și cultura românească se despart - vezi bine! - cu dificultate de manifestările ei LAUNTRICE (nu exterioare) ale unui timp revolut. Eminescu, bunăoară, e un reper și un model veșnic actual. Dacă civilizația a evoluat, mentalitatea nu îi ține întotdeauna pasul. Suntem, **volens-nolens**, spiritual, în ritmul existențial dinainte de ultimul război, cu ceea ce el implică - viziune filosofică, mod de a concepe cultura, preferința pentru un stil de viață patriarhal, pentru datini și obiceiuri străbune, apropiere cotidiană de Dumnezeu și natură, relații inter-umane. La aceste capitole, și la multe altele - ca și la defecte - n-am prea depășit sensibil bariera cronologică a perioadei interbelice. E de ajuns ca fiecare dintre noi să-și sondeze cu sinceritate forul interior, pentru ca sfârșitul secolului al XX-lea să-și iasă la iveală astfel ori asemănător. Zbaterea cotidiană pentru pământ, de la țară, pare ilustrativă în această direcție.

Atitudinea conservativă legionară (nu conservatorismul general și extrem al tuturor manifestărilor bune sau rele de ieri - așa ceva nici nu există!) e, fără încetare, viabilă. Tentativele de sincronizare cu Apusul reprezintă adesea deziderate ale unor indivizi ale căror resorturi sufletești și-au pierdut punctele cardinale de bază.

În acest fel, întoarcerea la trecut începe să se explice: fii autentici ai acestui neam creștin, ca să parafrazăm pe un distins istoric literar contemporan, nu ne mai detașăm de **normalitatea unei existențe umane** FIREȘTI și SĂNĂTOASE. Oricât ne-ar îmbia sau porunci diverși europeniști, internaționaliști și mondialști. **Veacul al XX-lea românesc s-a desfășurat, într-adevăr, sub marca lui Corneliu Codreanu, Moța-Marin, Horia Sima; și mileniul III are toate șansele să înceapă sub aceeași**

egidă. Perioada de elecție, intervalul selectat, la care Națiunea română se oprește în mod instinctiv, rămâne această epocă de lupte și de sacrificii pentru libertate, dreptate, credință. Adevărata "obsesie" legionară nu este, în acest caz, decât corespondentul unei **SPIRITUALITĂȚI TRANSFORMISTE REVOLUȚIONARE**, în spirite și în articulațiile sociale.

Revenire la trecut?

Da, însă numai ca respect, de pildă, față de instituțiile tradiționale (monarhie, biserică, statul național, credința strămoșească); sau, din punct de vedere economic, pentru mica proprietate

individuală și privată, gospodărită dirijat, nu dirijist. Dictatură?

Dacă nu vă repugnă substantivul, hai să zicem, legionărește, concesiv, o **dictatură a moralei și a interesului național, a independenței României "de la Nistru până la Tisa" și a caracterelor particulare (naturale, normale) ale Neamului.**

Anacronisme, reacționarism, ținută retrogradă?

Cum să nu existe?! Cum altfel decât înapoiată, învechită, poate fi definită **poziția potrivnică, de condamnare "în bloc"**, de respingere primitivă și de etichetare steapă - până la negarea simplificatoare - a fenomenului legionar, manifestă la aproape toate partidele și formațiunile politice la noi, în publicații și tipărituri dogmatic elaborate, în programe radio-TV ș.a. Punând la îndoială puterea ei numerică, contabilicească, statistică (singura care contează în fața mentalității politice vechi și noi), personalități și persoane felurite văd iarăși în Mișcare un mare dușman (pericol). "Binevoitori", "prietenii", foști colegi de suferință, nu înțeleg nici astăzi nimic din spiritualitatea legionară. Judecarea unor astfel de lucruri - scria Ernest Bernea - "cere o așezare prielnică, atât din punct de vedere istoric, cât și spiritual, care nu stă în putința oricui"!

LEGIUNEA NU E UN PARTID POLITIC, ESTE O LUME NOUĂ!

Partidul politic poate fi în fața urnelor, dar nu în fața istoriei. Toată greșeala aici stă: e o chestiune de perspectivă. Cine a văzut interesul învingând credința, politicul biruind spiritualul și efemerul dobândind victoria asupra eternului? Folosim truisme, ne dăm seama, hermeneutica legionară e în plin proces de elaborare.

Armele de luptă ale acestui ansamblu de idei, de sentimente și de practici existențiale care denumesc spiritualitatea legionară:

1) **Începutul sănătos al Legiunii.** Având rădăcinile puternice în însăși ființa Neamului, ea s-a transformat într-o matcă spirituală a lui. E incomparabilă, întrucât problema centrală a fost și rămâne OMUL.

2) **Creșterea ei organică, înlănțuirea firească între trecut și viitor, cu FAȚA MEREU ÎNSPRE ACEST VIITOR.** Cum plastic releva cineva, un pârau de munte, cu izvorul tășnit de substanci nemiloase, sălând din piatră în piatră, își strânge cu îngrijire migăloasă apele, iarăși și iarăși, mărindu-și albia și adâncindu-și-o; împrăștie cu dălmicie rară stropi mari și limpezi, pentru a cuceri obstacolele, a le trece, a le înfrânge și a-și urma nestingherit drumul spre mare.

3) **Sănătatea morală a elitei** (cf. **Jurământul Moța-Marin**).

4) **Jertfele nespuse de mari și de curate**, în care vedem un semn de reînviere a creștinismului.

5) **Prezența permanentă a Căpitanului, a eroilor și a martirilor** - sprijin moral, îndreptar, izvod pentru faptă și gând.

"S-a întors mașina lumii, cu voi viitorul trece/ Noi suntem iarăși trecutul..." scria în termeni strategic paradoxali Eminescu. Adică ctitori ai luminii de mâine, prin grația Domnului, putea-vom fi!

D-lui Ion Prejmer,

Vă rugăm să primiți asigurarea deosebitului nostru respect pentru cuprinsul însemnărilor pe care ni le-ați trimis. După depășirea stării de recesiune în care ne aflăm, publicarea într-o broșură a materialului pe care îl semnați: Cumplita manipulare, în mod sigur ar însemna pentru noi o obligație.

D-lui Victor Mihăescu,

Am primit scrisoarea D-voastră. Ne scuzăm dar nu putem să vă ajutăm.

D-lui Romeo Protopopescu,

Vă înțelegem revolta. Vă rugăm să rezolvați problema prin dragostea creștină.

Scrisoare deschisă adresată

Părintelui Episcop Greco-Catolic Ioan Ploscaru

Creștinește, smerenia ar trebui să ne oblige să încredințăm faptele noastre judecării lui Dumnezeu.

Prea Sfintite Părinte,

Am citit cartea P.S. Voastre, **Lanțuri și Teroare**, și am rămas întristat pentru atitudinea de vrăjmășie pe care o aveți față de Biserica Ortodoxă și față de Mișcarea Legionară.

Cunosc evenimentele pe care le descrieți căci și subsemnatul am trecut prin experiența grea a anilor mulți de temniță comunistă.

Răspunsul meu, privind acuzațiile pe care le adresați Bisericii Ortodoxe, îl rezum dureros în constatarea că refuzați să luați în considerare și partea de martiriu a Bisericii Ortodoxe, cu cei aproximativ 2.000 de preoți ortodocși care au cunoscut închisorile comuniste și cu nenumăratele exproprieri și demolări de mănăstiri și biserici ortodoxe.

În continuare, mă opresc la două afirmații din cartea P.S. Voastre, cele care privesc Mișcarea Legionară:

La pag. 174: "În timpul când legionarismul și alte curente fasciste erau la modă, în Blaj nu au putut prinde adepți."

La pag. 281: "Dintre legionari au fost luați doi deținuți și trimisi în U.R.S.S. (...) Aceștia au fost comandanți legionari (formație politică de orientare fascistă) Țurcanu și Bogdanovici." Am încheiat citatele.

Nu știu dacă ați întâlnit prin închisori legionari. Felul cum vorbiți despre ei, mă face să cred că nu. Dacă i-ați fi cunoscut, păreriile ar fi fost, probabil, altele, ca cele ale

lui Ion Ioanid, sau N. Stelnhardt. Îmi îngădui câteva precizări:
1) Mișcarea Legionară nu a fost o mișcare fascistă, ci una național-creștină; profund creștină. Ionel Moța și Vasile Marin au căzut eroic, luptând în Spania, pentru Hristos. În articolul **La Icoană** este

condensată întreaga doctrină legionară. Din Testamentul aceluiași Ion Moța, izvorăște sfințenie.

Mijloacele de propagandă ale Legiunii erau:

Cântecul, munca și exemplul personal de viață cinstită și curată. Oricât de întunecat la suflet ar fi fost cineva, era imposibil să nu fie mișcat de aceste cântece eroice, în care vibra la cea mai înaltă tensiune dragostea de neam și țară. Pe tot cuprinsul țării înființaseră tabere de muncă sau șantiere mai mari ori mai mici în care de bună voie și nesiliți de nimeni, ba încă opriți și pedepsiți de autorități, lucrau împreună, cot la cot, intelectuali, muncitori și țărani. Aceste tabere de muncă erau adevărate școli de înfrățire între toate categoriile sociale ale neamului, antipodul luptei de clasă propagată de comuniști. Astfel se explică ura de moarte pe care comuniștii o aveau și o au încă față de legionari.

O rază pornită din soare nu poate fi murdărită în drumul ei de praful și necurătențiile întâlnite în cale. La fel, Legiunea nu poate fi murdărită de avalanșa de minciuni sub care se încearcă a o înmormânta. După cum din boabele de grâu ce putrezesc în pământ se înalță holdele bogate, tot astfel din trupurile miilor de martiri legionari, ce sfințesc cu jertfa lor pământul țării, se va înalța sufletul tineretului.

Mihai DAVID-GHINDĂOANI

La data de 11 Ianuarie
1994 a trecut în veșnicie

AUREL CLEȘIU

**lăsându-ne ca amintire
viața sa de mare
dragoste pentru Hristos,**

**pentru Neamul Românesc și pentru
Mișcarea Legionară din care a făcut
parte.**

**A fost permanent prezent în lupta
împotriva comunismului, pătimind
pentru aceasta cu zeci de ani de
detentie politică.**

**Îl rugăm pe Dumnezeu să-l odihnească
cu cei drepecți.**

2) Tribunalul de la Nuerenberg
a absolvit Mișcarea Legionară de
învinierea de a fi fascistă.

3) Contrar afirmațiilor făcute, Blajul a
fost un puternic centru al Frăților de Cruce.
P.S. Episcop Ioan Suciu cunoștea acest
lucru. Lucrările ce-i poartă semnătura,
TINEREȚE și EROISM, au fost cărți de
căpătâi ale educației tineretului legionar. Un
mare număr de personalități legionare au
apartținut confesiunii unite. Exemplu, Dr. Ion
Banea a fost șeful întregului Ardeal, până la
asăsinarea lui. Un mare număr dintre actualii
preoți greco-catolici
proveniți dintre laici au
fost legionari.

4). Țurcanu și
Bogdanovici nu au fost
comandanți legionari și
nu au fost în U.R.S.S.
Țurcanu a fost condamnat
pentru nedenunțarea
legionarilor. Nici Bog-
danovici nu a fost
comandant legionar, în
schimb a fost un luptător
care a plătit, o clipă de
derută, cu viața, fiind ucis
de Țurcanu la Pitești, prin
tortură, în timpul reeducării.
Sunteți singurul care

afirmați despre cei doi deținuți politici că au
fost Comandanți Legionari. Nici Securitatea
și nici cei mai înverșunați denigratori ai
Mișcării Legionare nu au spus aceasta.
Gravitatea afirmațiilor P.S. Voastre o exemplific
prin asemănarea următoare: Mișcarea
Legionară, ca și Biserica Creștină, nu a venit
numai pentru dreptcredincioși ci și pentru
îndreptarea păcătoșilor. Astfel, dacă un
răufăcător a intrat de câteva ori într-una din
bisericele noastre, ortodoxă sau unită, putem
noi oare să-i atribuiam titulatura de Episcop
unit sau de Episcop ortodox? La fel, P.S.
Voastră nu puteți atribui gradul de Comandant
legionar unor prieteni sau simpatizanți
ocazionali ai Mișcării Legionare.

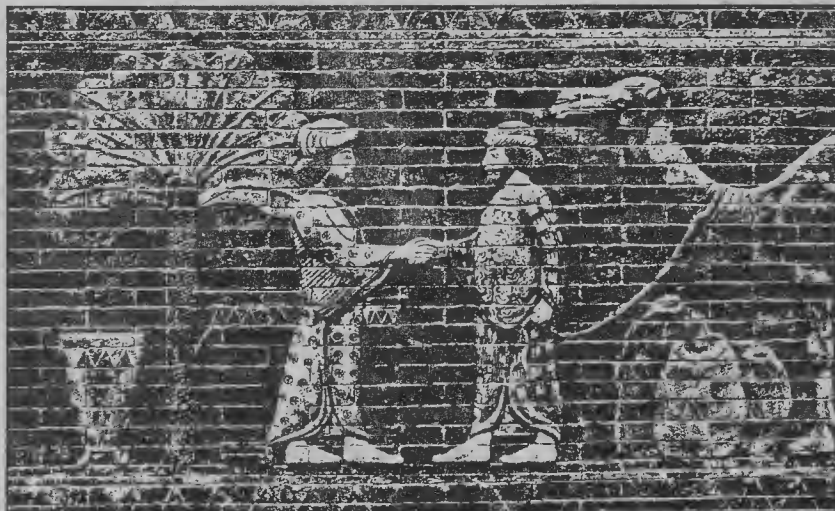
De asemenea, nu sunt de acord nici cu
clasificarea pe care o faceți, apreciind ca
superioară atitudinea și suferința celor aflați
în situația P.S. Voastre față de a celorlalți
deținuți politici, adversari ai comunismului,
(pag.373). Comparația nu Vă este favorabilă
și ea Vă minimizează participarea în sensul
că ați fost simple victime pasive și pașnice
în fața RĂULUI comunist. Nu vor fi de acord
cu P.S. Voastră nici credincioșii greco-
catolici care au avut o atitudine activă, de
luptători împotriva comunismului. Creștinește,
smerenia ar trebui să ne oblige să încredințăm
faptele noastre judecății lui Dumnezeu.

P.S. Părinte,

Consider că nu avem dreptul să ne
risipim sufletul în vrăjmășii, ci să rămânem
slujitori credincioși ai dragostei creștine.

**Cu deosebit respect,
Zaharia MARINEASA**

Timișoara, la 7 Martie 1994.

DESPRE REALITATE

În **Evenimentul Zilei**, nr.511, din 28 Februarie, am aflat despre intenția de reabilitare a celor care au fost condamnați ca deținuți politici, între anii 1944-1989, pentru fapte săvârșite împotriva regimului comunist.

Oare ce se ascunde sub această propunere? Ce se vrea să se reabiliteze? Faptele celor condamnați sau a celor care au condamnat? Se șterg faptele. Dar odată culele dispăre și nevinovăția celor condamnați. Se anulează odată cu reabilitarea toți anii de temniță executați. Oare, moartea, jertfele, chinul, izolarea, frigul, foamea, bătăile permise, se pot reabilita, adică șterge?

Nu, domnilor, sunt acte și fapte care aparțin istoriei, în ele urmașii vor găsi partea noastră de nemurie și nu avem dreptul să o anulăm.

În schimb, justiția îi poate reabilita pe criminali, pe cei care au condamnat. După cum am văzut, foștii deținuți politici nu sunt răzbunători. Iertarea sau pedeapsa o încredințează lui Dumnezeu. În fața oamenilor, foștii deținuți politici le pretind vinovaților o recunoaștere a faptelor și o umilă părere de rău.

Tiberiu Hentea,
fost deținut politic.

TUPEUL COMUNIST

În sfârșit, **Memorialul durerii**, inestimabila revelație pe care d-na Lucia Hossu Longin o face prin intermediul micului ecran asupra infernului concentraționar din timpul orânduiri comuniste, ne-a oferit și un moment amuzant. Ne referim la declarațiile fostului director al Penitenciarului Aiud, colonelul Crăciun, personaj pe veci intrat în legendă, dar nu mai puțin real în istoria ororilor secolului XX. Cu un tupeu pentru care l-ar învidia chiar și marii farsorii ai scenei politice din incinta parlamentului, Crăciun afirmă că regimul alimentară al deținuților legionari din Aiud era atât de substanțial, încât dacă ar fi să i se dea crezare, oamenii liberi din țară de atunci s-ar fi grăbit să comită orice numai ca să ajungă în temnița condusă cu infinită grijă părintească de binecunoscutul călău și desăvârșit instrument de exterminare. Iar cei ce îndură cu mijloace atât de limitate asaltul prețurilor la alimente pe piața de azi, s-ar putea să asculte cu invidie traiul "îmbelșugat" de care se bucurau deținuții legionari sub oblăduirea lui Crăciun. Dar poate că și legionarii vor avea acces la micul ecran, ca să facă și ei dezvăluirile lor...

CUM FACEM BILANȚUL MASACRELOR?

În **Puncte Cardinale**, nr.38, Febr. 1994, d-l dr. Nic. C. Dumitriu comentează modul în care au fost înregistrate decesele deținuților politici în registrele primăriilor din jurul coloniilor de muncă, afectate construirii Canalului Dunăre-Marea Neagră. Strădania sa caută să demonstreze, în final, cât de incomplete sunt datele menționate în aceste registre. Munca sa este demnă de laudă și demonstrația fără cusur.

Ar fi fost, credem, necesar să se sublinieze faptul că datele menționate în acele registre făceau parte dintr-o meșteșugită escamontare a adevărului și cutremurătoare realități a regimului de la Canal aplicat deținuților politici între 1950 și 1953.

Ei au prevăzut că s-ar putea ivi o situație când va fi oportun să arate lumii cele ce s-au petrecut la Canal, într-o versiune convenabilă lor. De aceea recomandăm celor ce au citit articolul d-lui dr. Nic. C. Dumitriu, să constate că între datele primăriilor (comentate de d-sa) și adevăr este aceeași distanță ca între pledoaria pe care și-o face un criminal inveterat asupra faptelor lui și bilanțul înflorător al crimelor pe care le-a săvârșit. De bună seamă, aceste date sunt păstrate în registre secrete dar încă inaccesibile celor mulți.

ARISTIDE ZDRU

"Ca o lacrimă de sânge a căzut o stea..."

La vârsta de 72 de ani, a plecat dintre noi un suflet mare și bun.

S-a născut în țara lui Alexandru cel Mare. Copilăria și-a petrecut-o în Cândrova umblând după oi, la poalele munților Pind.

Armân la origine, fărșerot, cum îi plăcea să i se spună. Era generos și amabil cu toată lumea, chiar cu dușmanii.

Liceul românesc l-a făcut la Grebina în Grecia, iar Facultatea de Litere și Filosofie la București, urmând limbile clasice, latina și greaca. Cunoștea cinci limbi străine.

A crescut în duhul Mișcării Legionare, având două coordonate de viață: Dumnezeu și Neamul Românesc. A trecut prin viață anonim și modest.

A suferit 15 ani de temniță nimicitoare, pentru convingerile sale legionare. A fost profesor secundar la Liceul "I. Slavici" din Panciu până la arestare. După eliberare s-a stabilit la Mărășești, până a închis ochii pentru totdeauna.

Dormi în pace, în lumea celestă a lui Dumnezeu, noi cei care te-am cunoscut și te-am prețuit, nu te vom uita și nu te vor uita nici cei care vor veni după noi și mai ales nu voi uita ultimele tale cuvinte, care mi le-ai spus cu buzele arse: "Fiți uniți și veți fi tari, nu faceți jocul dușmanilor, aveți dragoste între voi!"

Ion PARAGINĂ

Către GAZETA DE VEST

DOMNULE DIRECTOR,

Apelez la ospitalitatea **Gazetei de Vest** pentru a publica prezenta amendare a unei afirmații apărute pe seama mea în ziarul **Adevărul**, nr.1182, Vineri, 25.II.94, în cadrul unui comentariu asupra Conferinței care a avut loc la Cluj, Miercuri, 23.II.94, intitulată Lupta național-creștină a românilor - Studentimea și mișcarea naționalistă și creștină între cele două prigoane: 1933-1938.

Printre alte afirmații gratuite, mi se atribuie, în acele comentarii, calitatea de președinte al partidului **Pentru Patrie**, calitate pe care o dețin exclusiv în fantezia semnatarilor.

Cu mulțumiri și deosebită stimă,
Mircea Nicolau

București, 4 Martie 1994.

Din nou despre Aiud

În ultimul timp s-a vorbit mult despre reeducare. Astfel, ca să nu greșesc, am căutat în dicționar și am aflat teoretic ce înseamnă: "A îndrepta educația (greșită) a cuiva".

Iubiți cititori,

Ne cerem scuze pentru faptul că nu putem să facem față avalanșei de scrisori care ne sosesc zi de zi la redacție.

Din cauza limitelor fizice (personal, spațiu etc.) nu suntem în măsură să răspundem în timp util la unele scrisori.

Vă rugăm să aveți răbdare, noi vă stăm la dispoziție și vă vom răspunde cât putem de repede.

Vă mulțumim pentru înțelegere,

Redacția

M-am oprit cu această definiție lângă posibilitățile de pedagog a unui colonel de securitate, fost director de închisoare. Și întrebările mele au explodat în jurul lui fiindcă l-am cunoscut la Aiud. Se numea Crăciun.

Majoritatea deținuților politici din Aiud au fost intelectuali și, după spusele fostului

colonel, la **Memorialul durerii**, erau circa 4.000 de legionari.

În amintirea mea îl așez deoparte pe acest colonel comunist, plin de siguranța celui care deține forța, celui ce le cunoaște pe toate, iar de cealaltă parte sfânta simplitate a unor oameni deținuți politici, izolați de zeci de ani, care rămăseseră numai înțelepciune a ochilor vii.

Lucrurile au fost clare, cei care au refuzat reeducarea au primit moartea unei izolări sălbatice. Unul din cei uciși a fost prof. univ. **George Manu**. Agresiunea a fost și pentru ceilalți peste puterile de rezistență omenești. Cea mai mare parte a legionarilor au rezistat. Alții s-au strecurat acceptând o desolidarizare decentă de trecutul lor. Nenorocirea cea mai mare s-a abătut asupra celor care au deținut funcții importante. Au fost draconici duși la marginea puterilor sufletești și șantajați în același mod satanic cu amenințarea că eliberarea celorlalți, cărora le-au fost șefi, depinde de semnătura lor de denigrare a doctrinei legionare și a lui Corneliu Codreanu și Horia Sima.

Oprindu-mă acum la suferințele lor, mi-am adus aminte că amintirea esențială ce a rămas despre Sfântul Apostol Petru nu este că s-a lepădat de Iisus, ci că și-a revenit și a murit pentru El.

Mihai MURGU

RĂMURILE

episodul 9

În schimb, "Năzuința", fără a cădea în excesele avangardismului, cultiva un modernism temperat, cu ecouri din literaturile străine și colaborări variate, ferite de platitudini și anacronism. Abia prin 1928, după ce N. Iorga, mâniat pe Făgețel, care începuse să dea semne de inobediență, crăpând câte-un ochi de geam pentru aerisirea revistei, i-a retras tiranicul patronaj, eliberându-și sclavul, - "Ramuri"-le au încercat să respire mai liber. Dar inhalațiile de oxigen literar nu se vedeau prea eficiente. Revista rămânea astmatică iar pașii ei tot șchiopătau pe nisip...

Cu o ținută mai modernă și mai serioasă, "Năzuința" nu se dovedea totuși, nici 'ea, prea vioaie. Îi lipseau orientarea critică precisă și nervul polemic. Se simțea absența unui program ideologic bine articulat, iar notele critice aveau un caracter de diletantism ocazional. A decedat în preajma lui 1930, când tipărița "Scrisul românesc" i-a suprimat sprijinul editorial. (...)

Colaborator al "Ramurilor" și al "Năzuinței", **Ștefan Bălcești** cultivă o poezie tradiționalistă, convertire a idilismului sămănătorist într-o factură lirică mai expresivă și mai puțin edulcorată, deși tot pe fundalul peisajului rustic. Poetul era dublat de ofițerul activ, a cărui carieră se poticnise în curtea liceului militar din Craiova, unde funcționa ca instructor.

Mustața neagră, umbrindu-i buza de sus, și lunetele cu sticle groase, ce-î ascundeau ochii miopi, nu-i alterau, totuși, dragălașa față de domnișoară abia ieșită din pension, vioi și vorbăreț, ne-ncercând să-și mascheze, însă, orgoliul de poet sigur de arta sa, Ștefan (Ionescu) Bălcești strălucea prin uniformă, ochelari și coserie colorată și înșuflețită. Sub dublul prestigiu al vârstei și al "consacrării literare", poetul arbora, față de mine, debutantul mai tânăr, un aer de călăuză-protectoare, indicându-mi și jalonându-mi drumuri lirice, muștrându-mă, cu dulce și pârîntescă dojană, și sfătuindu-mă să renunț la "trăznăile" moderniste, unde, vremelnic, eșuasem (unele poeme din primul meu volum "Linii la schituri" 1924). Atunci desfășura o amplă pledoarie pentru poezia tradiționalistă, reprezentată după opinia lui, de marile "astre înnoitoare" Ion Pillat, Nichifor Crainic și Adrain Maniu - cel din "Lângă pământ". Își înflăcăra demonstrația cu argumente "iorghiste", destul de perimate, darși cu frumoase citate din lirica "gândiristă" pe care o proslăvea. Omul era agreabil și prietenos, iar poetul, deși plămădit tot din

p a s t a neosămănătorismului, "Rămurist", își păstra oarecare personalitate. În creația lui, răspândită, mai ales, prin revistele craiovene "Flamura", "Ramuri" și "Năzuința", puteai descoperi strofe și imagini de-o deosebită frăgezime și gingașie, ca, de pildă, următoarele versuri desprinse dintr-un poem intitulat "În grădină": "O, sufletul din mine, în clipa când te pierzi/pe-alei cădelnițate de-atâtea ramuri verzi/Cum și-ar schimba norocul c-un fir de funigle/De-ar fi să-l prinzi în palmă și să te joci cu el..."

Din păcate, volumul său "Prou pentru porți uitate", publicat abia în anii de agonie ai "Ramurilor" editate de C. Șaban-Făgețel, a apărut puțin vetust și n-a cules prea multe elogii din partea criticii literare. Sunt câteva decenii de când semnătura nu i-a mai apărut în nici o publicație și de când o mare și, cred, nedreaptă tăcere s-a așternut peste numele lui. Nu știu dacă elanul creator i s-a stins din lipsa unei intense combustii interioare sau dacă numai un neprielnic marasm provincial, unde rămăsese captiv, i-a sufocat inspirația lirică. (...)

În primăvara lui 1924 - dacă nu mă înșel - a fost numit director al Teatrului Național din Craiova Grigore Drăgoescu, om de... finanțe, cu studii economice și violonistice la Paris. Inteligent și dotat cu un simț artistic, își rafinase gusturile și cultura în capitala Franței, unde vizionase muzee și spectacole de superioară calitate, prețuise mari artiști - regizori și actori - ca Firmin Gemier și soții Pitoeff, ori audiasse concerte ilustrate de faimoși instrumentiști. Sprijinit de o echipă de actori talentați, Drăgoescu s-a afirmat ca unul din cei mai buni directori ai "Naționalului" craiovean, alcătuind un repertoriu selecționat din dramaturgia străină și autohtonă, și invitând, pentru montarea pieselor, pe Victor D. Dumbăști, regizor al primei scene bucureștene, căruia îi obținuse detașarea la teatrul din Cetatea Banilor. Victor Dumbăști și Emil Bobescu, celălalt regizor, titular, au semnat spectacole de reală valoare artistică, dăruind publicului craiovean două sau trei excepționale stagii.

Atunci, a urcat pe vechea scenă olteană un proaspăt absolvent al conservatorului local de artă dramatică, tânărul actor și poet A. Pop-Marțian, recent demisionat din armată, unde, ca și Paul Constant și Ștefan Bălcești, fusese ofițer, și tot atunci am avut prilejul să-l cunosc și să-i admir deosebitele însușiri. Laborios, plin de răvnă și ambiții, infatuat și disprețuitor al talentelor altor colegi, A. Pop-Marțian s-a dovedit rodul unei sânguincioase munci și al unei voințe grefate pe orgoliu, lucrându-și deopotrivă, rolurile interpretate și versurile elaborate cerebral, cu un nemaipomenit zel de a se impune ca actor și poet. Lipsit de spontaneitate creatoare, Marțian "a vrut" cu tot dinadinsul să cucerească lauri scenei și să-și vadă, totodată, poemele publicate în marile periodice ale vremii, "Flacăra" și "Gândirea". Îndrumat de Victor Bumbăști și nuncind cu stăruință, tânărul artist și-a realizat cele mai înalte visuri: după succesele dobândite pe scena craioveană, el a izbutit să fie transferat în cadrele actricești ale Teatrului Național din București, unde a făcut o frumoasă carieră, întemeiată exclusiv pe extraordinara lui putere de travaliu. În același timp și prin aceeași nesecătuită ambiție, și-a publicat, la "Cartea Românească", o plachetă de poezii "Serile Cătunului", fruct al eforturilor unui poet "voit", vasal minor al "Priveliști" - lor lui B. Fundoianu și autor prea curând mistuit în lacoma genune a uitării.

Amic al adolescenței și începuturilor mele literare, A. Pop-Marțian mi-a devenit, mai târziu, la București - datorită nu știu cărui fapt - un ireductibil dușman, numindu-mă, batjocoritor, în cercul său de prieteni, "le fils de

"Coco" și tăgăduindu-mi orice calitate scriitoricești... Rar fenomen intelectual și artistic, actorul și poetul Marțian rămâne exemplarul produs al unui vast incendiu interior: înflăcărata lui forță de muncă, răvnă și voință.

Poetul Nicolae Milcu. Dintre toți condeierii craioveni, cel mai drag și mai apropiat sufletului meu a fost delicatul N. Milcu, răpus de necrutătoarea tuberculoză curând după ce împlinise treizeci de ani.

Ieșisem dintr-o copilărie visătoare, alimentată cu povești, poezii și alte lecturi literare - unele premature vârstei mele de atunci - copilărie în care jinduisem, totuși, după două "idealuri" neîmplinite: o bicicletă cu trei roți și un mare cal de lemn cu leagăn, și intrasem într-o pubertate romantică, tachinând muzele când pe Euterpe pe strunele viorii, rămasă, prin ani, doar o scumpă relicvă, când pe Melpomene, căreia îi închinam primul meu poem dramatic "În munți" și alte două piese cu teme patriotice "Pentru țară" și "Eroii". Eram școlar în clasa a treia de liceu, în 1919, când l-am cunoscut pe elevul Milcu Nicolae, dintr-a "cincea reală". Se întorsese, de curând, din Moldova, unde, cercetaș de război, suferise de foame, degerase și bolise, luni întregi, de tifos exantematic. L-am întâlnit pe o stradă obscură din preajma "bulevardului gării", într-o seară de toamnă provincială, cu scuturări de frunze moarte și burniță măruntă; o însoțea pe mama sa adoptivă, doamna Pefca, pe care o știam din acele zile cu lacrimi ale Craiovei invadate de ulani, când venea la părinții mei să plângă pribegia fără veste, printre chesoane și spitale militare, unde, departe, a băiețușului cu surâsul trist ca o petală de floare autumnală.

- Nu vă cunoașteți? Sunteți doar amândoi "scriitori". Nicu scrie însă nuvele.

Chipul de palid efeb, cu transparențe ciudate, întristat de melancolia ochilor mari - ochi de căprioară rănită - care păreau că suferă continuu că ascund o tainică presimțire, s-a luminat deodată. Măinile noastre s-au întins, școlărește.

- Acum faceți schimb cu "volumele" voastre. Uite, Nicu vine de la tipografie. Tocmai și-a ridicat primele exemplare din "Taina sufletului".

Mapa lui Milcu - elev în clasa a cincea - s-a deschis și proaspătul "nuvelist" mi-a dăruit, nu fără un gest de vagă oficiere a unei ceremonii, o cărțuie albă, cu titlul scris în albastru de cer: "Din taina sufletului". I-am mulțumit. Mi-a răspuns cu o umbră de gravitate, cu un mic aer solemn al elevului din "cursul superior", întâlnit pe aceeași punte a aspirației comune cu altul din "clasa a treia". Locuind în vecinătate, i-am trimis, după o oră, la rândul meu, poemul dramatic "În munți" și am citit, pe nerăsuflăte, sub lampă târzie, nuvelele lui cuprinse numai în treizeci și două de pagini. Lecturii acelei serii i-a urmat, în amfiteatrul liceului, o șezătoare a elevilor clasei a cincea, cu un "program artistic", la care am asistat, ascuns și emoționat într-un colț al balconului,

așteptând ivirea, pe scenă, a lui Milcu, aflat printre cei ce trebuia "să se producă". Milcu a apărut, într-adevăr, pe scenă, dar spre uimirea mea, nu s-a manifestat ca "scriitor", citindu-ne din volumașul său, ci "s-a produs" ca... violonist! Îl am și azi, în fața ochilor, îmbrăcat într-o tunică neagră, închisă la gât, purtând pantaloni bufanți și ghete înalte, ca niște cizme, dar cu șireturi împletite până sus, sub genunchi (ghete pentru care îl invidiam teribil), și făcând să lăncezească un arcuș sentimental pe coardele viorii sale... Cânta serenada lui Braga și fetele de la pensioanele Craiovei, venite la serbarea liceenilor, ar fi vrut să nu se mai sfârșească dulcea melodie, pentru ca făptura lui de prinț adolescent și melancolic să nu dispară de pe scenă... L-am așteptat, după șezătoare, la ieșire și am plecat împreună alături, călcând, tăcuți, ca într-o minunată și amețitoare complicitate, unde vorbele erau de prisos și inimile se îmbrățișau, - elevul "prozator" Milcu Nicolae dintr-a cincea reală și elevul "dramaturg" Demetrescu Șt. Radu dintr-a treia B. Au sosit caldele serii de prietenie lângă soba iernii, când îmi citea nuvelele sale și-i recitam poezii din "lirica" mea, la care mă converteam tot mai mult. Eram, eu însumi, o fire bolnăvicioasă și patului meu de zăcere i-a stat de veghe, zile la rând, prietenul drag, pierdut în ani.

Ochiul lui de ciută înlăcrimată, tristețea colțului gurii ușor tremurătoare, elegia lungilor sale mâini cu tânjinde catifele ard și astăzi din adâncul acelor serii încrustate în amintire și rămase, ca un candid lințoliu, pe suflet. Mai târziu, când am ajuns eu să școlăresc în clasa a cincea, iar Milcu se găsea în penultimul an de liceu, o revistă satirică, trasă la șapirograf, cu titlul de rumbă "Cariopsa" și cu apariție efemeră, "editată" de noi doi și de alți câțiva prieteni elevi, ne-a adus suspiciunea și indignarea noului director al liceului, ilustrul geometru cu sensibilitate de triumfi isoscel și inteligență de paralelipiped, pomenit și în paginile anterioare. La cel dintâi prilej, au urmat eliminările amândurora, pe câte-o săptămână. Aceste zile de... sancțiune disciplinară le-am înecat, împreună, sub unduitoare mătăsurii de lirism, în vapoase ore de confidențe, naive, rătăcind pe aleile Parcului Bibescu, în generoasa revărsare de aur a lui octombrie. Apoi, am iubit amândoi, pe același bulevard cu castani ruginiți și în același parc autumnal al Craiovei. Iubea o fată brună, cu ochi verzi ca lacurile, toamna, cu mers plutit, aerian - iubeam ochii albaștri ai unei fete blonde, amândouă destrămate de trecerea vremii... Iubirile noastre paralele, sincronizate în același decor și în același climat sufleteșc, ne-a uleat și mai mult într-o prietenie muzicală în care fiecare șoaptă - devenită sunet - a sensibilității își afla ecoul în sensibilitatea celuilalt.

"Ani limpezi, visuri, vă ascult/Venind dintr-o vacanță/Si-n chip de fată de demult/Surăde-ntr-o romanță..." Versuri banale, scrise, cândva, într-o vacanță de Crăciun, ne-au obsedat îndelung până și-n

anii de studenție, cu o aromă tulburătoare de castane coapte și de bucle sărutate cucernic...

Milcu a debutat, în revistele literare, prin nuvele. Când era încă în clasa a șaptea de liceu, a publicat în "Ramuri" o povestire de factură sadoveniană "Îleuța", iar, după un an, "Năzuința", redactată de Elena Farago, i-a găzduit altă nuvelă, mai dinamică și mai viguroasă în conținut, "Tata". De atunci a început să frecventeze, ca și mine, salonul literar al directoarei muzeului Aman. Convertirea lui Milcu la poezie s-a făcut o dată cu intrarea lui la universitate. A adoptat, la început, tehnica modernistă cu versuri aritmice, rime răzlete și imagini temerare frizând extravaganța, unde se răsfrângeau unele umbre din "Aur sterp", lirica de debut a lui Al. Philippide. Dar nu aceasta era poezia care să-i reflecteze adevăratul temperament în temeiul pe discreție și gingășie. Chiar el și-a dat seama că nu se găsea "în elementul său" și, abandonând maniera modernistă, incompatibilă cu substanța lui sufletească, a trecut, în curând, la un lirism intim și cizelat, cu esențe de crin topit în emoție, cu suavități de petale și borangicuri, cu muzicalități interioare și tulburătoare imagini, cu un vocabular restrâns dar sugestiv, oglindind un erotism delicat, fără edulcorări inutile ori sensualitate, într-un climat discret și vaporos care-l apropia, uneori, de acela al poeziei lui D. Anghel și al Elenei Farago. Salonul literar al acestei Anna de Noailles craiovene a contribuit mult la disciplina artistică a autorului "Grădinii de sidef".

Timpe de aproape doi ani, facultatea de filosofie și litere, la care plecase, ne-a despărțit oarecum, eu rămânând în Craiova ca să-mi sfârșesc studiile liceale. Ne-am regăsit, apoi, la aceeași facultate bucureșteană, cu o prietenie mai caldă, și cu o aureolă în plus pe fruntea poetului "Cântecelor din mormânt". Poemele lui de dragoste primiseră elogiul lui Mihail Dragomirescu, care i le citise, într-una din ședințele "instituiției de literatură", în fața studenților, iar "Mișcarea literară" - revista lui Liviu Rebreanu - îi publicase un ciclu liric. La venirea mea la universitate, în octombrie 1924, Milcu dobândise "o vogă" în rândurile tineretului studentesc; intimismul să liric, străbătut de o cuceritoare emoție spontană, cultivarea grațioasă a imaginilor grefate pe muzicalitatea unui sentiment de iubire diafană, strofele vibrând în închizând tristețea frunzelor căzute și melancolia lacurilor din parcurile autumnale, îl făcuseră popular tinerimii cărturărești care vedea în el un autentic cântăreț al iubirii serafizate, cu sunet și expresie proprie. Ne-am reîntâlnit, așadar, la universitate, dar, mai ales, ne-am aflat amândoi la consfătuirile și-n paginile revistei "Viața literară", sub entuziasmul și neastâmpărul dinamic al prietenului nostru I. Valenian și-n vecinătatea scriitorilor G. Murnu, V. Voiculescu, George Baiculescu, Al. Bădăuță.

- va urma -

TABERELE DE MUNCĂ LEGIONARĂ

Orice inițiativă legionară trebuia stârpită!

Amploarea și mai ales răsunetul pe care l-au avut în opinia publică taberele de muncă, organizate de Mișcarea Legionară, au stârnit, cum era și firesc, o adevărată spaimă în rândurile guvernărilor, care, la începutul anului 1937, erau hotărâți să le desființeze pentru a le înlocui cu un surrogat de sorginte comunistă. Faptul nu a rămas nesesizat de unii contemporani, care au reacționat cu promptitudine, demascând fără cruțare forțele oculte care căutau să-și subordoneze România. M. Mitulescu, directorul Oficiului Național de Cultură și Propagandă Românească "Prof. dr. N. C. Paulescu" elaborează o lucrare rămasă în manuscris, primul capitol în fondurile Arhivei Istorice Centrale, din care publicăm un subcapitol referitor la taberele de muncă.

R.D.V.

Organizarea taberelor de muncă

Născute din spiritul de conservare națională, taberele de muncă au reclamat încă de la înființarea lor imperative naționale.

Având drept scop apărarea credinței, a datinei strămoșești, a Țării, Neamului și Dinastiei, taberele de muncă au fost organizate pe principiul credinței ortodoxe, a comadamentelor naționale și a spiritului tradiționalist dinastic.

Toate aceste principii fundamentale au fost altoite pe crezul legionar: muncă, cinste și disciplină. Iată de ce tabăra de muncă de la Carmen Sylva a fost obiectul de admirație a tuturor bunilor români și în special al vizitatorilor străini. Iată de ce în toți anii la Carmen Sylva, lângă legionarul român s-a alăturat vilegiaturistul polonez, tânărul obidit, intelectualul desăvârșit, tânăr și bătrân, toți molipsiți de ordinea, dezinteresarea și puterea de creație a taberelor de muncă.

Iată pentru ce și acum malul Mării Negre, consolidat pe o mare porțiune la Carmen Sylva, stă mărturie de netăgăduit, evidențiind opera constructivă a taberelor de muncă.

Tot astfel digurile de la Buzău, Budatii-Gordon, Vaslui etc, au putut lua ființă pentru

că organizarea taberelor de muncă nu a avut la bază nici un motiv de căpătuire personală; pentru că nimeni nu a ținut să tragă profit pe spinarea țării sau să-și pună pe frontispiciu numele lui.

Totul a fost creat de masa anonimă, dar entuziasmată, a tineretului constructiv, totul s-a creat de câțiva spre folosința tuturor fiilor neamului și în această completă dezinteresare personală constă meritul taberelor de muncă.

Nu s-au ținut discursuri la punerea pietrei fundamentale, nu s-au etalat oratori de răspântie, nu s-a toastat în cupe de șampanie, ci cu mâna pesapă și cu Hristos în suflet s-a lucrat zi și noapte - fără hrană, odihnă sau repaus - și numai astfel tabăra de muncă și-a cules lauri creației în admirația unanimă a țării. Dar,

această unanimă admirație a stârnit invidia politicianilor demagogi și fripturiști care nu vedeau cu ochi buni pierderea partizanilor și trezirea conștiinței civice.

Și din această cauză am ajuns la paradoxala situație de a vedea zilnic campanii de ponegriri a operei taberelor de muncă, pe care actualul guvern Tătărescu, din motive pure electorale vrea să le acapareze revendicându-și înființarea lor, prin actuala legea muncii obligatorii, care nu este altceva decât plagierea fidelă a organizațiilor Căpitanului Codreanu, din mâna căruia vrea să le ia.

Propriu zis, nu se poate vorbi despre organizarea a taberelor de muncă în sensul obișnuit în materia organizării. Căci cunosătorul taberelor de muncă știe că ele nu au fost înființate cu concursul fondurilor de inițiativă, rulment sau subvenții.

Taberele de muncă au fost organizate pe baza excesului de entuziasm pentru reconstrucția națională, excesului de muncă și sacrificiu a tineretului creator, național creștin.

Organizarea lor s-a limitat în planul de activitate, conceput în mod fericit de Căpitanul Corneliu Zelea Codreanu, la coordonarea elementelor active în cadrul planului de activitate și la exploatarea la maximum a entuziasmului și disciplinei membrilor creștini. Cu alte cuvinte, organizarea s-a limitat la directivele

sănătoase date de Căpitan și la îndrumarea membrilor într-o masă uniformă capabilă de muncă intensă și sacrificii continue spre realizări concrete de domeniul creației naționale. Fapte pe atât de simple, dar și tot pe atât de mărețe și greu de realizat de demagogismul hrăpăreț al politicianilor noștri care n-au urmărit decât căpătuii personale pe spinarea țării și în disprețul comandamentelor naționale. Ceea ce de mult se cerea imperios realizat și se putea ușor realiza de o minte curată românească, nu puteau înfăptui acei ce în dosul unor înșelătoare lozinci de fericire a poporului, urmăreau și urmăresc încă profitul lor personal. Corneliu Zelea Codreanu a reușit însă a organiza taberele de muncă, fiind om de acțiune, energic și dezinteresat, adânc pătruns de necesitatea distrugerii unei tradiții condamnabile: aceea a politiciii de căpătuială personală.

Celor ce le-au sângerat inimile în fața dezastrului național, le-a revenit și înalta misiune de a păși cu entuziasm la consolidarea Țării.

Despre Titulescu la TVR

La 19 Februarie, a.c., ora 17, pe programul 2 al Televiziunii Române, a fost abordată personalitatea lui Nicolae Titulescu, ministru de externe și ambasador al României în perioada interbelică.

Programul scris anunța o masă rotundă despre "luminile și umbrele" activității lui politice. Deci, și a umbrelor.

Se impunea ca după aprecierile favorabile rezervate lui Titulescu în timpul dictaturii comuniste, să se porceadă, în sfârșit, la o evaluare obiectivă, degajată de simpatii ideologice, care să permită exprimarea și a punctului de vedere contrar. Mai ales că el justifică "umbrele" din programul anunțat.

Probabil, însă, că somptuozitatea **Casei Titulescu**, unde a avut loc masa rotundă, și spiritul încă prezent acolo al celui ce a fascinat mulți ani o anumită lume interesată de afacerile noastre internaționale, au acționat nepotrivit

asupra moderatoarei, d-na Sanda Vișan, însuflețită, dealtminteri, de cele mai laudabile intenții. Astfel încât dl. Mircea Nicolau, care trebuia să prezinte punctul de vedere contrar, n-a fost lăsat să vorbească nici măcar 5 minute, din totalul celor 86, cât a durat emisiunea. Este drept că d-sa a intervenit mai târziu aproximativ un minut, inserându-se în expunerea altui preopinent, intervenție scuzabilă în cazul unui om căruia, după ce i s-a luat cuvântul mult prea curând; nu i s-a mai acordat ulterior sub nici o formă, așa cum moderatoarea nu a procedat cu ceilalți participanți.

Este de neînțeles cum se pierde ocaziile de-a situa într-un orizont mai cuprinzător oameni și împrejurări care, prin contingentă lor cu catastrofele istoriei noastre, ca amputările teritoriale din 1940, nu pot fi lăsate în afara unei directe implicări, susceptibile să adâncească sensul evenimentelor de atunci și

să constituie un "memento" pentru cele de azi. Și ce serviciu putem face societății românești, când o falsă somitate, căreia un regim, predisus organic la inversarea valorilor politice, i-a adus numai elogi, este supusă azi judecății doar pentru a-i întări reputația pe care i-a susținut-o acel regim?

E greu de crezut că, lăsat să vorbească, dl. Mircea Nicolau n-ar fi dezvoltat fondul convenției feroviare și vicinale oferite de Titulescu Sovietelor, în cadrul căreia li se lăsa armatelor comuniste liberă trecere prin țara noastră. Și nici n-ar fi putut să nu învedereze că Sovietele nu aveau, în ceea ce ne privea pe noi, o trupă cu obiective strict militare, ce viza în același timp ocuparea Basarabiei, pe care nu ne-o recunoscuseră niciodată, implantarea ideologiei comuniste și masive strămutări de populație, program pe care l-a împlinit întocmai și de ale cărui consecințe trupul țării sângerează și azi.

Deși opera taberelor de muncă s-a înfăptuit fără trâmbe și surle, totuși întreaga suflare românească știe cât de bogată și rodnică a fost această operă.

Sute de drumuri reparate, desfundate și tăiate, sute de biserici ridicate numai prin muncă și credință, fără subvenții sau diurne, sute de troițe creștinești, ridicate la răscruce de drumuri, stau în fața țării întregi mărturie că în taberele de muncă s-a lucrat intens pentru Biserica și Credința neamului nostru. Iată de ce taberele de muncă și-au atras dușmani mulți din rândurile politicienilor prinși în sfera profiturilor personale și a mașinațiilor comuniste.

Și curioasă și caracteristică e metoda de luptă a dușmanilor. La începutul înființării acestor tabere nu mai confundeau aducându-le injurii și atribuindu-le toate păcatele din lume prin monitoarele lor: **Lupta, Dimineata, Adevărul și Zorile**, astăzi când guvernul liberal vrea legiferarea acestor tabere de muncă, aceleași monitoare de ură și otrăvă nu mai conțin laudându-le și găsind înființarea acestor tabere foarte necesară de către actualul guvern.

Dece? Pentru că nuse urmărește altceva, decât diminuarea meritelor Căpitanului Corneliu Zelea Codreanu, luarea din mână lui energică a operei de reconstrucție socială, oprirea avântului sănătos pe care l-au luat aceste tabere de muncă.

Iată de ce hula s-a abătut încă de la înființare asupra acestor tabere; nu pentru că ele ar fi fost înființate pe baze nesănătoase sau nu ar fi fost absolut necesare, dar pentru că ele arătau țării întregi că pe plaiurile românești se poate înfăptui ceva temeinic dar cu singura

condiție ca înfăptuitorii să fie lipsiți de interese personale și animați de entuziasm, muncă și spirit de jertfă. Calități absolut indispensabile oricărei opere de construcție națională, celișesc însă politicienilor noștri, care și din taberele de muncă ar vrea să-și facă o platformă politică sau un mijloc de pricopseală.

Contra tuturor campaniilor furibunde dezlănțuite contra taberelor de muncă, Corneliu Zelea Codreanu și patriarhul naționalismului, dl. Prof. A.C. Cuza, au răspuns comuniștilor de așa manieră încât, prin organizarea și activitatea lor, taberele de muncă au înzecit numărul bunilor români care s-au înregistrat în rândurile luptătorilor naționaliști. Căci tot ceea ce a fost conștiință românească se entuziasma la vederea activității creștinești și eroice a acestor tabere și a primit cu bucurie a lucra în ele spre binele țării și consolidarea ordinii sociale.

Am asistat astfel la o avalanșă a înregistrării românismului în rândurile naționaliste. Astăzi însă guvernul actual care nu vede cu ochi buni mărirea numărului celor ce vor să muncească cinstit și cu suflet și inimă românească pentru construcția națională, tinde la acapararea taberelor de muncă. Cu ce drept? Cu ce drept când se știe de o lume întreagă, din moștrămoși, că orice faptă laudabilă încăpută pe mâna acaparatorilor politici a fost transformată în vacă de supt a tuturor impostorilor oficiali. "Arcul de Triumf", Senatul Țării etc, sunt sentințele de condamnare a acestui jecmănitor și uzurpator politicianism. Cine vrea să organizeze taberele de muncă și să le revendice paternitatea? Partidul Liberal?

Acel partid care s-a ilustrat prin afacerile veroase Dorel Dumitrescu-Vasilescu Cantalup

- Cross Cagero etc.? Acel partid sub guvernarea căruia nici astăzi Basarabia nu are drumuri și șosele, iar arterele internaționale zac în bălți și gropi pașoptiste? Nu are nici calitatea, nici autoritatea morală ca să monopolizeze taberele de muncă partidul liberal. Nu o are, pentru că nu are nici trecut de cinste în conducerea țării, nici înfăptuiri naționale: Taberele de muncă implică în ființa lor respectul avutului obștesc, simțul datoriei, conștiința muncii și jertfa eroismului. Calități care niciodată nu au stat la baza programului liberal, oficina familiei Brătianu, sursa de îmbogățire a unei clii de aristocrați anchilozăți în principiile și metodele Fanarului.

Taberele de muncă și-au luat ființă din sentimentul jertfei personale pe altarul binelui obștesc și nu pot fi monopolizate și legiferate de aceia ce de decenii sug seva neamului și irosesc pentru plăcerile lor personale bogățiile țării. Ele sunt paternitatea luptătorilor naționaliști: Corneliu Zelea Codreanu și A.C. Cuza, și nu pot ființa decât sub conducerea acestor martiri ai cinstei, muncii și jertfei românești.

Iată de ce atât organizarea taberelor de muncă, cât și conducerea lor în viitor nu pot duce la rezultate frumoase decât sub conducerea marilor fii ai neamului românesc: Corneliu Zelea Codreanu și Prof. A.C. Cuza.

Pentru că - repetăm - taberele de muncă fiind născute ca o armă de combatere a comunismului, nu pot fi conduse de politicieni, emanațiile proeminente ale comunismului.

Arhiva Istorică Centrală, Fond Ministerul Propagandei Naționale, Dos.nr.75/193, f.26-31.

De asemenea, după ce a amintit propunerile făcute în 1934 de Germania ministrului nostru la Berlin, și repetate în 1936, 1937 și chiar în ajunul celui de-al doilea război mondial, propuneri prin care Germania ne garanta integritatea teritoriului național, se angaja să ne înarmeze rapid, ieftin și bine și ne respecta alianțele tradiționale, cerându-ne în schimb să nu permitem trecerea trupelor sovietice prin țara noastră, nu se putea să nu menționeze gestul de uluitoare iresponsabilitate al lui Titulescu, prin care călca în picioare comandamentele de înarmare a României. Ar fi pomenit, desigur, faptul menționat în cartea d-lui Oprea - participant și el la discuții - asupra lui Titulescu, editată în 1966, din care ne îngăduim să cităm un pasaj de la paginile 323-324:

"Invocând motivul că România în acea perioadă nu avea nevoie de armament, el (Titulescu) a dispus la sfârșitul lunii August 1936, trimiterea în Republica Spaniolă a unui număr de 100 de tunuri și 15 avioane pe care guvernul român le comandase la uzinele franceze. Potrivit rapoartelor spionajului german și englez, o parte din tunurile și avioanele cedate au fost debarcate la Barcelona și Bilbao, adică în zona roșie, dominată de comuniști. Restul armamentului - trimis direct pe front".

Această măsură luată de Titulescu i-a adus mulțumiri postume entuziaste ale lui Dolores Ibarruri, Passionaria, în numele partidului comunist spaniol, la al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român, la București, în 1965. Și mai departe, ne informează autorul că: "După victoria de la Guadalajara împotriva rebelilor franchiști, regimentul de artilerie comandat de Walter Roman a fost călduros felicitat de Nicolae Titulescu". Probabil că regimentul de artilerie al lui Walter Roman câștigase această victorie trecătoare grație tunurilor pe care Titulescu le trimisese.

Prin urmare, Titulescu intervenea în favoarea armatelor comuniste care luptau în Spania pentru instaurarea unei dictaturi la ordinele Moscovei, dând Sovietelor o formidabilă bază de intervenție în Europa Occidentală și Mediterana, primejduind astfel și mai mult

POLITICĂ EXTERNĂ

poziția noastră față de ele și posibilitatea de a găsi în Occident un sprijin.

Pe de altă parte, nu-i păsa lui Titulescu că aramta noastră, care avea o lipsă enormă de arme, nu numai că nu primea acele tunuri și avioane, dar le plătea în favoarea bolșevicilor spanioli.

Dar acțiunea lui Titulescu avea un aspect și mai grav. Rusia Sovietică nu recunoscuse niciodată granița Nistrului, proclamând fără încetare "drepturile" ei asupra Basarabiei.

Era pur și simplu un act de trădare a slăbi armata dând armele care-i erau destinate tocmai inamicului care hotărâse ocuparea unei părți din Țara noastră. Căci atât Spania cât și România erau obiectivele aceluiasi imperialism sovietic.

Persoana răspunzătoare de politica externă a României în anii decisivi (1932-1936) trebuie judecată de istorie nu după fanteziile interesate ale anumitor guverne și politicieni complici, ci pentru ceea ce a făcut în realitate: **PROMOVAREA IMPERIALISMULUI SOVIETIC**, care reprezenta, de la 1920 încoace, cea mai mare primejdie pentru Țara noastră.

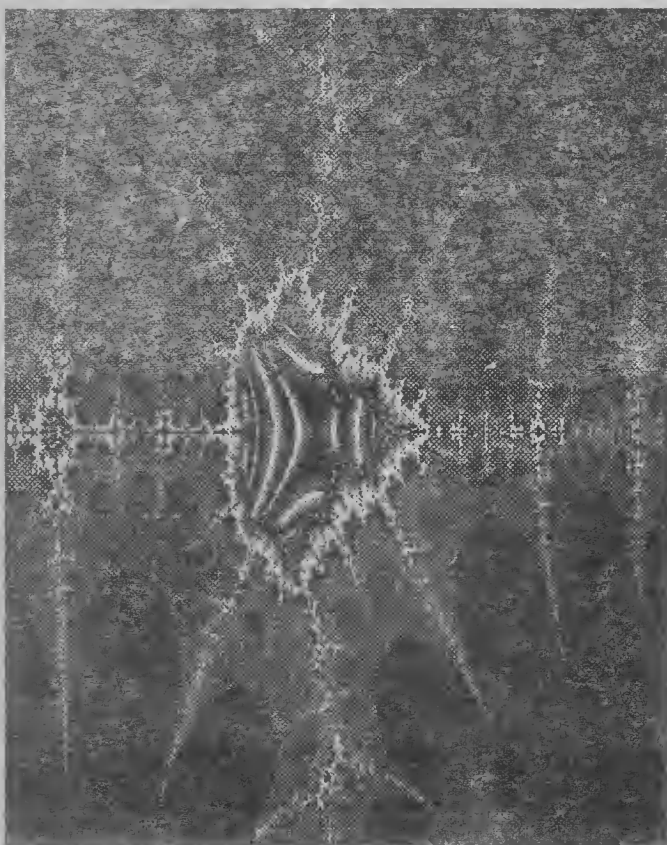
Publicația **Gazeta de Vest** a fost amintită la această dezbatere ca parte care a acuzat politica lui

Titulescu. Pe aceeași linie a condamnării politicii titulesciene, în spiritul adevărului istoric, vă prezentăm noi argumente extrase din cartea **Scrisori din emigrație** semnată de Pamfil Selcaru, unul din cei mai de seamă ziariști români, pag.43, Ed.Europress:

"... prietenia lui N. Titulescu a rămas intactă chiar și în 1936, când, în reuniunea Comisliilor de afaceri externe ale Camerei și a Senatului, chemată să dezbata proiectul de ajutor mutual între Rusia și România, eu l-am combătut proiectul. Și fiindcă susținea că nu este vorba ca trupe rusești să folosească teritoriul României, eu l-am citat cartea amiralului Castex **De Gengis Khan a Staline**, apărută în 1936, în care susținea contrariul, indicându-se și trecerile posibile. Furios, a ridicat mâinile repetând: "Castex, Castex" ca și când invocam o autoritate inexistentă. Atunci mi-am arătat surprinderea că nu știe că amiralul Castex este președintele Consiliului superior al apărării Franței și una din marile autorități militare. Lucrarea lui asupra strategiei navale în 5 volume a fost tradusă în engleză, fiind socotită ca cea mai mare autoritate în materie. A părăsit furios ședința; prudent, evitase să prezinte Camerei proiectul și ulterior să fie trecut în studiul comisiei respective. Căuta să evite o dezbatere publică."

Redacția

GOLGOTA SCUFUNDATĂ (IV)

O liniște ca cea care se așternea peste Jilava, după ora stingerii, n-am mai întâlnit nicăieri, niciodată. Eră adâncă, dură, inumană, amenințătoare. Cu ea cobora teama insidioasă, pătrunzătoare. Frica pândea de după ziduri, de după ușile masive, de după gesturi, de după fiecare cută de suflet. Lipsa oricărui sunet se recepționa ca o amenințare însoțită de semnale extrasenzoriale, intuitive, telepatiche. Erau ore când vibra timpanul conștiinței în pulsația ritmică a sângelui în tâmpile. Hrubele Jilavei, în acea vreme, păreau că bubuie de tăcere. Din când în când, la intervale, vibrația interioară era spartă, întreruptă de izbucniri sonore adevărate: țipete de groază, urlete de durere, sau scurte, înăbușite, repede închise sub zăvoare, frânturi de înjurături și de vorbe.

După stingere, toți deținuții trebuiau să stea la orizontală întinși: pe jos, pe priciuri, fiecare unde își avea fixat locul. Nimeni în picioare. N-aveau voie să stea în capul oaselor nici cei ce erau tuberculoși sau astmatici. Era ordin. Murea cineva? Să fie sănătos, până dimineată. La deschidere se raporta. În cazuri de criză, de boală, cel care insista era tratat pe loc, cu ciomagul. Și nu era tot. Ca-n jungla ecuatorială, liniștea Jilavei ascundea pericole de moarte, neștiute, nebanuite. Toți o simțeau. De aceea împleteau somnul cu

veghea. Trebuia să fii mereu treaz, să-ți ții toate simțurile în stare de alertă. Odată ce se dădea stingerea, se lăsa tăcerea cu neștiutele-i amenințări; frica se revărsa, acoperea totul, grea ca o plapumă de gheață.

În unele nopți se întâmpla însă ca tăcerea să se rupă. Se auzeau deodată pași grăbiți, se trăgeau zăvoare, se trânteau uși, sunau lanțuri. Cum orice sunet, oricât de neînsemnat, era o informație, ascultam în c o r d a ț i, interpretam. După felul cum sunau fiarele, învățasem să distingem dacă erau purtate de un tânăr, de un începător, de un viețșu cu experiență în materie, sau dacă nu era cumva decât un lanț târât de gardian, de la

magazie, dus să încălze, cu el, pe careva.

Prin găuricea invizibilă ce-o practicasem în ușă, jos, la douăzeci de centimetri de betonul podelei, supravegheam picioarele celor ce treceau prin față. Cunoșteam astfel toate cizmele, bocancii, galenții, toată încălțăminte ce se perinda pe coridor. Învătasem să distingem ai cui sunt pașii, de la distanță, știam cine se apropie sau se îndepărtează; și multe altele. Probabil, în marile împărțiri ale crimei, ce-aproape au acoperit globul, au fost multe temnițe unde supraviețuirea celor închși n-a fost deloc ușoară dar, la Jilava anilor cincizeci, rămânerea în viață, neschilodit, era un noroc, dar și o artă.

15 Decembrie 1950, ora zece, seara.

Dinspre intrarea în secție s-au auzit niște sunete ciudate. Nicu Bardac a coborât de pe prici, s-a făcut că merge la tinetă și, ieșind din unghiul de vedere al vizetei, s-a lăsat jos, s-a deplasat lateral și, cu urechea lipită de ușă, a început să asculte. De acolo ne făcea semne: "vin spre noi". Nu auzisem nici un uruit de mașină. Nu venise duba, deciu era vorba de un transport. Se mișca ceva în interiorul pușcăriei, dar ce? Pași târâți, surprinzător de lenți. Distingeam și călcătura gardianului de pe secția noastră. Potcoava de la cizma lui, care se mișca, la piciorul stâng cu care călca mai apăsător, făcea să-i

cunoască pasul dintr-o mie. De ce vine așa încet, ca la plimbare, nu e-n obiceiul lui! S-a oprit în dreptul celei noastre. Și-a zdrăngănit cheile. Nicu Bardac, din două mișcări, zboară înapoi pe prici și cuminte, ca domnul Goé, "doarme" pe locul lui. Se încuie lacătul, se deschide larg ușa, și... Apar, târându-și picioarele, întâi doi, apoi încă doi, și încă doi, ținându-se de braț, de mână, ca la grădiniță, zece... oameni mari. Șeful camerei iese în față. Gardianul rânjește ironic: "Ia-i în primire și fă-le loc". Cei zece stau stingheri în spațiul dintre priciuri, cu câte o bocceluță de haine în brațe. Încep să fie recunoscuți, strigați pe nume.

Ca să faci loc noilor veniți trebuie să-i comprimi și mai mult pe cei prezenți. În astfel de cazuri, totdeauna, se nasc discuții. Șeful de cameră se enervează, Maxim îi preia rolul. Câțiva dintre ai noștri se mută și se îngheșuie pe priciul de sus. Sunt și dintre noii veniți care preferă să urce sus, pentru că este mai cald. Pe restul îi aranjăm jos. Fac și eu pe omul de serviciu, dau o mână de ajutor: îi ajut să-și ocupe locul, torn apă deasupra tinetei celor ce vor să se spele pe față și pe mâini. Un doamnă înalt, îmbrăcat cu un palton care, se vede, e dintr-o stofă bună, pare cel mai stingher. Nu are nici un bagaj, doar un prosop ce-i atarnă pe jumătate afară, din buzunarul paltonului. Când i se spune care-i locul ce-i revine, se trânteste pe el așa cum este. Maxim se ocupă de toți, are pentru fiecare o vorbă de încurajare, o mână de ajutor, ce, cum se poate, cu tot rîsul. Să ajuți pe un coleg de cameră era, la Jilava, "ajutor legionar" și se pedepsea cu multe ciomege. Dar ca cel mai bătrân, ca pușcăriaș, își câștigase un fel de ascendent, avea ceva cu care impunea până și trogloditilor în uniformă. Ajun gând la domnul înalt, văzându-l trântit așa cum venise, îl întreabă dacă nu vrea să se spele puțin, măcar pe mâini. Aud că i se adresează: "domnule Vulcănescu". Cel prăbușit de oboseală spune că nu are puterea să se scoale. Maxim îi ia prosopul din buzunar, îl udă puțin cu apă la un capăt și vine și-l șterge pe față. Îi dă și o feliuță subțire de pâine. A avut un sfert păstrat pe care l-a tăiat în zece și a oferit fiecăruia câte o bucățică. Domnul Vulcănescu mulțumește, mănâncă pâinea, dar e prea istovit ca să se ridice. Eu, în gamela mea, îi aduc apă. Ridicat puțin ca să bea, îmi mulțumește și îmi zâmbește, probabil că mă vede așa tânăr. Cum e foarte înalt, picioarele îi atarnă afară din prici. Maxim îmi face semn să-l descalf. Așezat pe vine, ascuns de la vizetă, mă apuc și-i desțerez, îi trag bocancii din picioare. Apoi i-am aranjat ciorapii, are două perechi una peste alta. Cea de deasupra e de lână subțire, de culoare roșie. Nu se întoarce dar îmi face semn de mulțumire cu mâna.

Cine erau ceilalți noi veniți? Nu mi-amintesc decât pe câțiva. Cel mai bine mi-l

Printul ALEXANDRU GHICA

Îmi amintesc de o iconă vie, percepută într-o situație neomenească:

Printul ALEXANDRU GHICA ieșind mucegăit din carcera "primului cerc" al zărcii temniței din Aiud.

Era înalt, mai înalt atunci decât oricare altul de prin prejur, cu o față stilizată bizantinic, decolorat la chip până aproape de alb și cu o privire ce trecea prin tot ce-l era dinainte, ațintită spre un dincolo de care nu mai era nimic. Liniile zeghei de ocnaș pe viață îl dădeau o verticalitate de făclie pascălă, ținută de mâna unui ofician nevăzut. Și păsea nu venind de unde venea, nici mergând spre undeva, ci parcă spre cea mai dreaptă judecată, care însă nu-l mai interesa. Găsea din a nu știu câtă mle zi a unui trecut de ocnaș aproape uitat spre o alta a unui viitor ce parcă se topea în veșnicie. Și se plimbase totuși, se plimbase chiar câțeva vreme prin făgăduitul și

împlinitul rai bolșevic spre duminirea și adevărarea lui în fața unei mulțimi care atât aștepta: cuvântul său.

Și l-a rostit fără ostentație, fără cel mai mic tremur în glas, răspunzând întrebării colonelului temnicier: - Ei, printe, ia spune lumii cum a fost și ce ai văzut din cele pe care ți le-am arătat în lumea făurită de noi?

- Ce frumoase sunt sălcile pletoase de pe pârâul Aiudului, domnule Colonel!

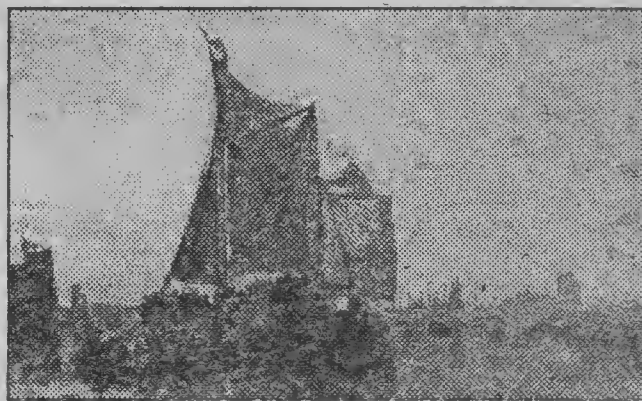
- Marș înapoi la izolare, printe!, l-a zis apoi colonelul trimițându-l la "mucegai"; Copiii mei nu au ce au copiii tăi și totuși tu...

Printul însă l-a zâmbit îndreptân-

du-se apoi cu aceiași pași spre singurătatea absolută a veșniciei din care fusese doar o clipă desprins.

Chip coborât vremelnic pe fundalul istoriei, imagine neștearsă de pe retina unor înspăimântați de moarte și figură de neuitat pentru cei ce-l priveau disperați de așteptarea lor neîmplinită.

Marcel PETRIȘOR

amintesc pe Ion Nedelescu, avocat, director al contenciosului **Universul** și fin al lui Stelian Popescu. Un om mic de statură, dar foarte vioi, cu o memorie excelentă, și mai ales, deloc tăcut, cum erau alții. Îmi amintesc și azi descrierile lui făcute ținuturilor și orașelor vizitate, pe care în prealabil le studia temeinic după ghid, astfel că, ajuns la fața locului, să nu-îscape nimic din cele ce meritau a fi văzute. Din grupul noilor veniți mai făceau parte: Alexandru Constant, Comandant legionar, fost ministru subsecretar de stat, Zahirnic, sociolog, cu studii în Elveția, mai erau doi ingineri, amândoi cu studii în Franța, foarte bine pregătiți, primii de la care am învățat ce înseamnă, de fapt, să fii inginer.

Și înainte de venirea acestui grup, discuțiile ce se purtau în cameră, mai ales după masa de seară, când atmosfera era mai relaxată și gardienii, ocupați, nu aveau timp să pândescă pe la vizete, erau interesante; pentru noi, cei tineri, foarte instructive. Nu se putea spune că se țin conferințe, că așa ceva era strict interzis și pedepsit după obiceiul casei. Ultimii zece sosiți pentru asta fuseseră scoși din camerele unde stătuseră, băgați la neagra, bătuți și aduși apoi la camera S Bis, "disciplinari politici", pentru că în camerele lor ținuseră "conferințe". Discuțiile în doi, în trei, în cercuri mici, nu erau interzise, și în lungile zile ne foloseam de situație. Prezența lui Mircea Vulcănescu și a celorlalți a făcut să se ridice, oarecum, ștacheta discuțiilor, a problemelor dezbătute, în mod deosebit calitatea prezentării, urbanitatea tonului. Erau în cameră mulți militari, se făceau dese incursiuni în istorie, mai ales în cea spinoasă, a ultimelor decenii. Dar se vorbea mult și despre filosofie, se rezumau sistemele filosofice de la Platon la

Bergson, erau luate în discuție problemele mari ale sociologiei și pedagogiei. Zahirnic fusese la Geneva studentul lui Claparede și își dăduse doctoratul cu Jean Piaget, vorbea despre educație, despre pedagogia experimentală. Calitatea discuțiilor era ridicată și datorită prezenței lui Mircea Vulcănescu. Nimeni nu mai risca să facă afirmații nefondate. Cu solidă argumentație dar și cu mult tact, profesorul pune lucrurile la punct atunci când dinea se abătea prea mult de la adevăr. Nu lipseau nici discuțiile politice în contradictoriu. De față erau destui din cei ce avuseseră funcții și poziții în partidele istorice dar și grade legionare, cum erau Al. Constant și Vojen, oameni cu solidă pregătire intelectuală. Asistam la aceste discuții subjugati, furati de frumusețea argumentelor și a limajului folosit. Noi, "puștimea", ascultam totul cu gura căscată, să nu scăpăm ceva. Cum în cameră erau destui jurisperiti, avocați pledanți cu experiență îndelungată, problemele de drept cese dezbăteau erau deosebit de interesante, iar ascultătorii toți avuseseră de-a face cu organele de cercetare, cu tribunalele. Cei de față, toți erau interesați de o justiție adevărată, de care nu avuseseră parte. Se vorbea mult despre Drept ca știință normativă dar și de aplicarea în practica juridică a principiilor; fără o adevărată justiție societățile nu pot fi stabile și prospere. Temele abordate, intenționate sau întâmplătoare, erau din toate domeniile iar Mircea Vulcănescu se dovedea o adevărată enciclopedie. Odată l-am întrebat cum funcționează mașinile de calcul, pe ce principiu? Răspunsul ce mi l-a dat a fost o adevărată prelegere universitară, ascultată de toată camera. A început prin a-mi explica mie, apoi pentru toți ceilalți, principiul roților dințate care la zece ture

mișcă un dinte la roata următoare, cea care reprezintă zecile, și așa mai departe. Ne-a vorbit de inventatorul acestei prime mașini, matematicianul și filosoful Blaise Pascal, apoi de următorii matematicieni și inventatori care au dus ideea calculului automat mai departe.

Păcat că a rămas la noi în cameră puțin timp. Poate nici zece zile. Era bolnav după noaptea de Decembrie petrecută dezbrăcat la neagra. Avea puțină febră, stătea mai tot timpul culcat. Nu vroiam să-l obosim prea mult, dar eu nu rezistam să nu-l întreb ba una, ba alta. Cred că mă simpatiza nu numai pentru că, dormind aproape, săream oricând, primul, să-l ajut. Mai mult, mi se părea că nu-i displăceau copilăreștile întrebări pe care i le puneam, de cele mai multe ori în chestiuni grele, discutabile, controversate, la care așteptam răspunsuri precise, categorice. Îl făceam să zâmbească. O făcea reținut, cald, cu adâncă înțelegere, vedeam că în sinea lui se bucura. Văzându-ne tineri, sprinteni la trup și la minte, însetați, până la aviditate, de cunoaștere, în stare să-i absorbim și ultimul cuvânt, eram pentru el, profesorul, o mângâiere, iar pentru omul de cultură, o speranță. Dar, trecând timpul, mai mult de-atâta, am fost?

A murit la Aiud.

Câte una, pe rând, marile minți ale neamului au trecut dincolo lăsând locul liber inaptele, bălbăitelor, hlizitelor ipochimene pe care, mediatizate, le vedeți și astăzi. Da, astăzi când, de la tinerii învățați și până la bătrânii supraviețuitori, toți dau vina pe vremuri. Eu, chiar stingher, chiar strivit de istorie, nu încetez să mă întreb: l-am desfăcut șireturile încălțămintei, dar m-am dovedit vrednic, de-atâta măcar?

Constantin IORGULESCU

"Oare misiunea României nu constă în a realiza ceea ce Rusia n-a realizat?"

Oare misiunea României nu constă în a realiza ceea ce Rusia n-a realizat? Istoria ei (a Rusiei, n.r.) a început ca o adevărată renaștere a spiritului bizantin pe pământ slav, renaștere ce s-a oprit odată cu mutarea centrului de la Kiev la Moscova, unde spiritul lui Gengis-Han a devenit dominant. Tradiția acestuia o continuă bolșevismul, în măsura în care, cu mare forță, organizează totul. Or, tradiția bizantină nu-i oare demnă să renască la rândul ei? N-ar însemna oare o enormă îmbogățire dacă acest ton, care a răsunat împreună cu altele de-a lungul întregului Ev Mediu și al căru ecou a declanșat propriu-zis Renașterea italiană, s-ar auzi din nou? În Rusia n-ar putea s-o facă. Ca esență, elementul bizantin a murit de multă vreme acolo sau a devenit ireal. Birocrația era moartă, ireală era educația, pe de-o parte, și Biserica, pe de alta, în măsura în care

trebuia să continue Bizanțul viu. Numai în ținerea liturghiei continua să supraviețuiască autentic elementul bizantin viu, dar aceasta nu dintr-o concordantă religioasă ci datorită înclinației primare a rusului pentru teatru. În plus, religiozitatea rusească e pur rusească; e originară creștină în măsura în care creștinismul originar era primitiv, nu bizantin. Or, nu știu cum stau lucrurile cu religiozitatea românească; ea nu mi-a produs o impresie adâncă. Cei mai înalți prelați mi-au părut acolo niște paradoxuri vii, în măsura în care lasă să li se vadă un exterior care, pentru mine, cel obișnuit cu Rusia, apare asociat indisolubil cu gravitatea și cu strictețea, deși în realitate, ei sunt mai degrabă niște abați ai secolului al XVIII-lea; despre unii dintre ei erau colportate cele mai galante aventuri, care abia dacă le dăunau reputației. Însă, fără îndoială, Biserica românească e vie. Numai acolo, Biserica greco-ortodoxă

Hermann Keyserling

nu a încremenit. Și astfel, dacă religiozitatea necesară e prezentă, numai în România elementul bizantin ar putea să trăiască o nouă renaștere în sfera religiosului. În celelalte sfere, el poate să renască în mod absolut cert doar acolo. Potrivit legii unicității evenimentelor, renașterile se produc întotdeauna numai în corpuri noi. Astfel, Elada antică s-a reîntors, ca artă, în Renaștere, ca spirit, în clasicismul francez, și, în sfârșit, ca filosofie, în corpul idealismului german. În Grecia, Elada nu va renăște cu siguranță. Dar nici Bizanțul, această monadă culturală în raport cu Elada antică. Pe el, îl consider predestinat unei noi întrupări în slavism. Oriunde s-a întâmplat așa până acum, la bulgarii, la sârbi, la ruși medievali, manifestarea a fost autentică. Însă numai în punctele culturale cele mai înalte, întrucât distanța culturală dintre aceste popoare și Bizanț era mult prea mare. Dimpotrivă, în România, elementul bizantin va renăște în cea mai înaltă expresie a sa. (...) De-a lungul stăpânirii turcești, domnitorii Moldovei au continuat neîntrerupt doar tradiția bizantină. Or, influența culturală are aceeași pantă de curgere ca și apa. Așa cum estonii și letonii vor continua spiritul baronilor baltici, și nu pe acela al erei burgheze, toate manifestările culturale românești pe care le-am cunoscut poartă un caracter bizantin. De la bucătărie - e aproape identică bucătăriei rusești, de unde rezultă că amândouă își au obârșia în Bizanț -, trecând prin spirit, până la poezie.

Acest element bizantin este cel pe care românii, înțelegându-l greșit, îl iau drept "latinătate". Astfel, misiunea lor europeană, dacă au vreuna, ar trebui să fie neîndoiește aceea de a deștepta la o nouă viață spiritul bizantin. Și, desigur, această țară și acest popor pot avea un viitor mare.

Hermann Keyserling,
Analiza spectrală a Europei,
Institutul European, Iași, 1993,
pag. 279-281.

DL. RAOUL ȘORBAN, CETĂȚEAN DE ONOARE AL STATULUI ISRAEL, EVIDENȚIAZĂ SALVAREA DE LA MOARTE A DOI COPII EVREI DE CĂTRE UN PROTOPOP LEGIONAR

În cursul celei de-a doua săptămâni a lunii Martie crt., pe postul național de Televiziune, a vorbit Dl. Raoul Șorban, devenit cetățean de onoare al statului Israel pentru dăruirea cu care a salvat evreii din Ardealul ocupat de maghiari.

Din declarațiile Domniei sale am reținut un element semnificativ:

Dl. Raoul Șorban precizează în două rânduri faptul că Protopopul ortodox Mureșan, legionar din Cluj, a salvat de la moarte doi copii evrei aflați în Ardealul ocupat. Acest om a murit pe urmă în temnița Aiudului, centru de exterminare a legionarilor sub regimul comunist.

Legea și "breșele" Domnului

Cum se descurcă evreii cu restricțiile Sabatului?
Articol preluat din săptămânalul american
NEWSWEEK, 28 Februarie 1994, pag.48.

Rabinul Levi Yitzhak Halperin se întoarce în viitor. Ghidat de vechile scrieri, manevrând manuale și calculatoare, el s-a angajat într-o misiune de reconciliere a vechii legi evreiești cu societatea iudaică a sfârșitului de secol XX. Este oare **kosher** să încălzești carne și lapte la momente diferite în același cuptor cu microunde? Poate oare fi folosită o pompă electrică pentru torace în timpul Sabatului? Dar cum rămâne cu ghidarea unui satelit american? Ocolirea cu bunăștiință a vechilor restricții, odată cu proclamarea respectării lor, este o înșelătorie, dar Halperin, parțial savant talmudic, parțial inventator și parțial legiuitor, găsește de obicei o cale de scăpare. "În toate legile, așa cum ar fi legile impozitului pe venit, poți descoperi o breșă", spune el. "Dacă Dumnezeu a lăsat o breșă pe undeva, El a făcut-o cu intenție".

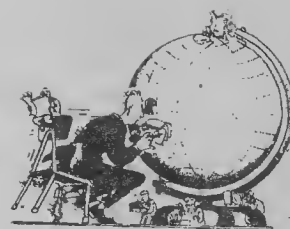
Halperin este căutat de evreii tradiționaliști din toată lumea și în special în Israel - țară care înglobează cca un milion de evrei fundamentalisti al căror comportament este guvernat de Halacha, corpul detaliat al legilor evreiești. La Institutul non profit pentru Știință și Halacha din Ierusalim, pe care-l conduce, Halperin împreună cu un mic grup de rabini, ingineri și oameni de știință, lucrează la modificarea dispozitivelor și aparaturii erei moderne de astăzi astfel încât să fie conforme cu vechile lor legi. Una din primele lor inovații, din urmă cu mai bine de 20 de ani, a fost adaptarea unui lift pentru folosință în timpul Sabatului - perioadă în care evreilor le este interzis să apese butoanele electrice, printre altele...

Regulile vechi urmăreau să dureze peste veacuri, dar ele nu se compară cu gândirea rabinică. O interpretare fundamentalistă a legii lui Dumnezeu i-ar lăsa pe toți în frig și întuneric de Sabat, când legea iudaică, de pildă, interzice aprinderea focului. Evreii tradiționaliști au astfel

grijă să aprindă focul înaintea apusului de Vineri. Dar ce s-ar întâmpla dacă o pală de vânt ar scăpa prin fereastră și ar stinge o candelă aprinsă pentru rugăciunea Sabatului? Vechii înțelepți au stabilit că un iudeu poate închide geamul pentru a ține candela arzândă. Devierea era cheia problemei.

În acest spirit, Halperin și inginerii săi au dezvoltat ceea ce ei numesc întrerupătoare grama, baze care cam pe același principiu ("grama" este un cuvânt aramaic cu înțelesul de "a cauza indirect, prin deviație"). La Shaare Zedek, un spital religios din Ierusalim, de exemplu, soneriile folosite de pacienți pentru a chema infirmierele trebuie să-și înceteze funcționarea când începe Sabatul, adică o oră înaintea apusului de Vineri. Așadar, fiecare cameră este înzestrată cu întrerupătoare grama, plasate lângă paturile bolnavilor; când sunt apăsat, ele comandă o mică apărătoare din afara camerei care, ridicându-se, permite observarea luminii emisă de un bec aprins cu mult timp înainte, acesta va alerta infirmiera.

Doctorii iudei, cărora li se interzice să scrie de Sabat, folosesc scribi palestinieni pentru a scrie rețete la comanda lor. Secretare arabe răspund la telefon și stabilesc convorbiri pentru doctori... Telefoanele speciale, proiectate de institutul lui Halperin, folosesc de asemenea întrerupătoare grama. La telefoanele obișnuite, omul apasă un buton și astfel crează impulsuri electrice. La un telefon pentru Sabat, apăsarea unui buton are ca efect blocarea unei forțe care obstrucționează curentul, prin urmare lăsându-l liber să treacă.

... În casele lor, evreii tradiționaliști se folosesc de "ceasurile pentru Sabat" - instrumente care aprind și sting luminile la ore prestabilite...

În orice caz, este oare exploatarea acestor dispozitive cea mai bună cale a iudaismului de a confrunta modernitatea? Sau totul este doar un mijloc de a-l înșela pe Dumnezeu? ... "Nu trebuie să ne temem de a fi curajoși", spune rabinul fundamentalist Tzvi Marx, un expert în transformările tehnologice, cu privire la evreii handicapați. "Problema este că mai

există situații complexe care ne pot fi rezolvate cu întrerupătoare grama".

De pildă: copii în eprubetă, manipularea genetică, explorarea spațială - toate acestea ridică probleme existențiale acum. Moartea însăși nu mai este astăzi ceea ce obișnuia să fie ieri. Cărțile clasice de legi iudaice spun că un om este mort când o pană plasată sub nasul lui nu mai flutură și când inima i s-a oprit. Totuși, strămoșii nu cunoșteau nimic despre moartea clinică, despre moartea creierului, în care inima continuă să bată, cu

atât mai puțin despre transplante de organe. Unii dintre rabini conducători spun acum că inima nu mai este inimă odată ce și-a pierdut contactul cu creierul. Atunci ea devine doar o pompă - o pompă vie ce poate fi transplantată unui pacient în nevoie.

Rabinul Halperin se preocupă și de aceste aspecte mai deosebite. În zilele noastre, menționează el, este posibil ca din oul unei femei moarte și din sperma unui bărbat mort să concepi un copil. Dar Halperin sfătuiește ca fertilitatea **in vitro** să fie cât mai asemănătoare cu concepția naturală...

(foto de Alex Levac)

Rabinul Halperin.

Jeffrey BARTHOLET, Ierusalim

Dacă acum ar învia Căpitanul:

1. Ce ar vedea?
2. Ce ar spune?
3. Ce ar face?

Goian Ionel - 24 de ani, student în anul II la secția științe politice a Universității Babeș Bolyai din Cluj.

1. DEZNĂDEJDE. Ar vedea dezastrul moral, dezastrul economic și un crunt politicianism de slabă factură.

2. Eu cred că nu ar spune nimic, ar face.

3. În primul rând ar reînvia Mișcarea Legionară, ar duce o campanie pentru repunerea în valoare a legilor morale ale creștinismului și nu în ultimul rând ar lua din nou inițiativa unei cruciade antibolșevice.

Claudiu Romenci - 38 de ani, inginer geolog.

1. După o "Revoluție" - o restaurație comunistă cu toate consecințele ce decurg din ea (mizerie, corupție, minciună).

De asemenea faptul că un segment important al tinerei generații (mă refer la cei născuți după 1947) a redescoperit valorile moralele creștine.

2. Păcat de o țară așa de frumoasă și bogată ca după sacrificiile din "Decembrie '89" să ajungă pe mâna comunistilor, comuniști care au adus-o în 45 de ani la marginea prăpastiei.

3. Cred că ar continua lupta împotriva comunismului așa cum a făcut-o el și, după dispariția lui, cei ce au luat în mână destinele Mișcării Legionare.

Adi Dan - 38 de ani

1. Promiscuitate, minciună, duplicitate, care din păcate caracterizează pe mulți dintre confrății noștri.

2. Și-ar exprima tristețea că am ajuns în situația asta.

3. Ar comprima această perioadă de timp amăgitoare și ar respecta punctul 8 al celebrei Proclamații de la Timișoara.

I.P. - 51 de ani, șofer.

1. Ar vedea că poporul român a fost îndepărtat prin sistemul comunist de la credința străbună.

2. Ar spune că tinerilor care au căzut în Decembrie pentru libertate și un viitor mai bun, li s-a furat idealul. Jertfa lor a fost zadarnică deoarece la putere se află aceeași clică comunistă.

3. Ar reînvia Mișcarea Legionară și sunt convins că tineretul de astăzi va urma acest ideal.

Ion Mitroi, inginer.

1. Ar vedea o societate românească degradată, așa cum nu a mai fost niciodată; politicieni corupți care și-au atras protecția Puteții și care se folosesc de credință pentru a-și întări pozițiile; un popor a cărui conștiință, în anii "Puterii Roșii", a fost aproape anihilată și care tocmai de aceea i-a ales în fruntea țării pe cei mai incapabili, adică pe foștii comuniști din eșaloanele doi și trei, care acum se cred democrați...

2. Cred că multe nu prea ar spune. Mai degrabă ar face.

3. Ar reorganiza Legiunea, evitând acele capcane întinse de istorie care, uneori, i-au pus în primejdie chiar existența.

Adrian-Daniel Cârja - 23 de ani.

1. Singurul lucru bun pe care l-ar vedea ar fi libertatea presei și a cuvântului, restul fiind doar tergiversări puse în practică de vechea nomenclatură comunistă aflată încă la putere.

2. Înlocuirea vechilor mentalități comuniste și prosovietice cu idei noi, deschise, de tip național creștin.

3. În primul rând ar reorganiza Legiunea, adaptând-o situației socio-politice actuale, ar lua măsuri severe împotriva celor care și-au bătut joc de ființa și sufletul românesc în cei 45 de ani de dictatură comunistă.

Gheorghe Bologa, Președintele P.N.L. Lugoj, consilier municipal.

1. O societate, colectivitate, de oameni blazați care aleargă să-și asigure necesarul traiului zilnic, asta din punct de vedere social. Din punct de vedere politic ar vedea un parlament care, în cea mai mare măsură, nu reprezintă dorințele celor care l-au votat.

2. Cred că ar spune că zecile și miile de morți și răniți ai Revoluției din Decembrie '89 și-au dăruit sacrificiul suprem pentru niște oameni care acum trăiesc, se bucură de unele drepturi, însă nu duc la realizarea idealurilor pentru care ei s-au jertfit.

3. Ar urmări reîntregirea României și eradicarea oricărei forme de comunism.

Mihai Gordian, profesor.

1. Din toate visele și dorințele lui privind națiunea română nu s-au împlinit decât foarte puține.

2. Cred că ar fi atât de surprins încât nu ar putea spune nimic, poate și-ar exprima mirarea că poporul român i-a înșelat așteptările.

3. Cred că ar pune bazele unei noi Mișcări Legionare, de fapt ar adapta principiile legionare la condițiile actuale, la societatea românească contemporană, care trăiește într-o altă lume.

Anchetă realizată
de Adrian ONEA

DESPRE LUGOJUL LEGIONAR

1. D-le primar Virgil Turcan, cu ocazia unei anchete a **Gazetei de Vest**, realizată cu câteva luni în urmă, ați răspuns surprinzător de corect dovenind că sunteți

foarte bine documentat în ceea ce privește **Mișcarea Legionară** și fenomenul legionar. Având în vedere faptul că de mai bine de jumătate de veac datele legate de această

mișcare au fost grosolan falsificate vă întreb: cum ați reușit acest lucru?

Răspuns:

Toată viața am fost pasionat de a afla adevărul istoric și de viața socială care s-a desfășurat în România în prima jumătate a secolului XX. Simțeam că totul ni se prezintă în mod distorsionat în ideea de a ne inocula doctrina comunistă, exclusivistă și

70 LA SUTĂ DINTRE DEȚINUȚII POLITICI AU FOST LEGIONARI

Cel mai răspândit slogan: "Garda de Fier - formațiune teroristă". Un bilanț al violențelor în care a fost implicată Mișcarea Legionară arată că de la înființare până la sfârșitul dictaturii carliste, legionarii au făcut 3 victime (cazuri arhicunoscute), iar din rândurile lor au fost uciși peste 300. Amintesc aici doar de masacrul ordonat de Carol al II-lea, în noaptea de 21/22 Septembrie 1939, în care 252 de legionari (prîntre care învățători, preoți, studenți, ofițeri, elevi, profesori, avocați), au fost împușcați cu mitralierele, în lagăre de concentrare (Vaslui, Miercurea Ciuc), închisori și pe toată suprafața țării, apoi aruncați în piețele publice și supuși privirilor timp de trei zile. Copiii din școli au fost obligați să privească înspăimîntătorul spectacol. (...)

Acuzația de subordonare față de Germania nazistă se bazează pe minciuni sfruntate, prima mărturie fiind chiar excluderea Mișcării Legionare de pe

lista colaboraționiștilor Reich-ului, de către Tribunalul de la Nuerenberg și absolvirea ei completă. (...)

Aderența hotărâtă a elitei intelectuale la Mișcarea Legionară se încearcă a fi explicată prin ipoteze savante sau simpliste, rezultatul fiind bâjbâieli penibile, care nu au darul de a convinge pe nimeni. Mircea Eliade, deputat legionar în Decembrie 1937, așa cum confirmă spre exemplu Claudio Mutii în lucrarea **Mircea Eliade e la Guardiadi Ferro**, nu s-a desolidarizat niciodată de Mișcarea Legionară, pe care o consideră expresia generației sale. Radu Gyr, cel mai valoros român al acestui secol, despre al cărui motiv de detenție se fac cele mai stupide afirmații pe la televiziune, a fost Comandant legionar și autorul versurilor celor mai cunoscute imnuri legionare. Petre Țuța este amintit în memoriile lui Horia Sima sub titulatura "legionarul Țuța" (Horia Sima - **Prizonieri ai Puterilor Axei**,

Interviu cu d-l inginer Virgil TURCAN, Primarul Municipiului Lugoj

pângăritoare a tot ce a fost valoros în viața României. De aceea am cercetat diferite surse istorice, scrise și verbale, de la oameni care au trăit acele vremuri. Din multitudinea de surse pro și contra am căutat să-mi fac o imagine cât mai apropiată de realitate.

2. Una din întrebările la care ați răspuns în cadrul anchetei mai sus amintite se referea la împrejurările și cauzele care au dus la asasinarea lui **Corneliu Zelea Codreanu**. Puteti să faceti o caracterizare a personalității lui?

Răspuns: Aș vrea să dau un răspuns parafrazându-l pe Mircea Eliade: Un om care a reușit să stărnească interesul marilor personalități politice și sociale din România interbelică nu poate decât să aibă o statură pe măsura lor.

Ed. Mișcării Legionare, Madrid, 1990, pag.365). Nae Ionescu, părintele spiritual al Gărzii de Fier, afirma că "Legiunea este expresia politică a Bisericii lui Hristos".

Ca personalitate militară nu îl putem omite pe generalul Platon Chirnoagă, comandant al Armatei Naționale, constituită la inițiativa lui Horia Sima după 23 August '44, armată însumând aproximativ 13.000 de români refugiați în Germania și care a luptat pe Oder exclusiv împotriva rușilor până în ultima clipă a războiului.

Mișcarea Legionară a dat numai până în 1945 mult peste 10.000 de jertfe pentru neam și creștinătate. Sub comunism, numărul lor este greu de evaluat, dar ne putem face o idee ținând cont că 70 la sută dintre deținuții politici erau legionari.

O mână de oameni vârstnici care au supraviețuit numai datorită credinței nezdruincinate în misiunea creștină a neamului românesc și care nu doresc decât să facă cunoscut adevărul, sunt și astăzi apostrofați, obstrucționați și batjocoriți.

Grigore OPRÎȚĂ

Fragmente extrase cu aprobarea autorului, prof. Grigore Oprîță, din articolul "70 la sută dintre deținuții politici erau legionari", din ziarul "Alternativa", Brașov, 21 Mai 1993.

NEBUNIA LUMII

Iată nebunia lumii, iată lumea înnebunită! Înnebunită de desfrâu și de crimă.

Și nimeni nu vede! Nimeni nu aude! Nimeni nu se alarmează! Nimeni nu strigă, nimeni nu plânge! Dimpotrivă, toți se îndeamnă, toți se înghesie la desfrâu și la crima uciderii de prunci, înainte de naștere, numită cu nume medical, "avort".

Virtual, anticipat deci, orice nou născut e condamnat la moarte. Și această crimă de omor e legiferat a fi săvârșită cu bună știință, nu oriunde și de oricine ci în Spital, în instituția care trebuie să ocrotească, să întrețină și să garanteze viața, de către un medic, un specialist, care a depus jurământul să nu facă vreun rău vieții. Deci crima, instituționalizată, a ajuns să pară un bine făcut individului, societății. Ba mai mult, persoana în cauză (mama sau ambii părinți) plătesc o sumă, de multe ori mare, pentru

"bucuria" de a li se ucide viitorul prunc. În natură, în lumea animală, nu cunosc nici o mamă care să-și ucidă pruncii înainte de a naște.

Pentru a se motiva această crimă, de obicei se zice: "... n-am cu ce să-l cresc! Uite ce timpuri grele!"

Nefericiților! Voi ați făcut viața? Voi pregătiți condițiile de viață ale lumii? Știți voi ce se va întâmpla mâine, peste un ceas? Pentru că ați inversat toate datele vieții, v-ați pervertit judecata dreaptă și ați pierdut simțul măsurii, voi ziceți că știți. Deci, după voi, greutățile vieții n-ar fi rezultatul, urmările păcatelor săvârșite de lume ci insuficiența resurselor, proasta organizare. Veniți-vă în fire, oameni buni! Dumnezeu ne-a lăsat liberi dar, spre binele nostru, ne-a limitat libertatea la propria noastră mărghine, lăsându-ne să alegem simplu, între bine și rău, de a

subordona voința noastră, voinței Lui. Pare un adevăr paradoxal dar cu cât suntem mai subordonați, mai ascultători, împlinitori ai poruncilor Lui, cu atât suntem mai liberi (de păcat) și invers, cu cât suntem mai nesubordonați poruncilor divine, cu atât, prinși cu arcanele răului, neascultării, suntem târați în robia păcatului. În fața lui Dumnezeu nu există motivație pentru crima săvârșită conștient. De aceea cei ce cer ca societatea să acopere, prin legiferare, actul uciderii de prunci sunt niște inconștienți. În libertatea lor (libertinajul lor) pot face ce vor dar nu pot cere societății să ia asupra ei fărădelegea ce-o comit. Fiecare să-și suporte singur consecințele neascultării, ale îngâmfwării sale.

În momentul când Dumnezeu a hotărât apariția unei existențe spirituale în trup omenesc, a pregătit și condițiile pe care Pronia Sa (purtarea de grijă divină) să i le pună la dispoziție pentru a o săvârși, în vederea înveșnicirii ei. Noi, în loc să conlucrăm cu Dumnezeu în acest scop, pentru fiecare existență umană, zădărnici împlinirea intenției divine. Vom fi vinovați după spusa Mântuitorului: "Vai de cel ce se smintește, dar mai vai de cel prin care vine sminteala".

De aceea dezavuăm orice stat care legiferează crima omuciderii prin avort, indiferent de motivațiile aduse: sociale, economice, demografice etc.

Lumea este bolnavă, acum mai mult ca întotdeauna, de plăcerea desfrânării, pentru satisfacerea căreia nu se reține nici de la crimă și, ca să fie adormită orice urmă de conștiință, se cere societății să ia asupra ei acest păcat de moarte, acest păcat strigător la cer. Așa după cum, în Sodoma și Gomora, păcatul desfrâului sub forma homosexualității devenise o plăcere socială, care nu mai avea cenzura jenei, a rușinii, cum e astăzi fumatul și beția, tot așa, uciderea de

3. Știați că Lugoju a fost un puternic centru legionar, aici activând în perioada 1936-1938 chiar Horia Sima, pe atunci profesor de filosofie la liceul Coriolan Brediceanu și Comandant al Regiunii a X-a Banat, viitorul Comandant al Mișcării Legionare. Mai târziu, Lugoju a fost unul dintre importantele centre de luptă armată anticomunistă. Ce puteți spune despre aceste lucruri?

Răspuns: Din mărturiile celor care i-au fost elevi lui Horia Sima se spune că evita tot timpul să facă politică la clasă și, chiar mai mult, trata egal pe toți elevii, indiferent de sorgintea etnică a lor.

Într-adevăr Lugoju a fost un puternic centru anticomunist cum de altfel au fost și alte multe localități din Banat. Acest lucru se explică prin faptul că în această zonă stăpâna o evidentă bunăstare materială, bunăstare uniform răspândită în mijlocul populației, aici

neexistând mari moșieri sau mari industriași care să rupă și să polarizeze societatea românească.

4. Ce apreciați mai mult la legionari?

Răspuns: Oamenii care au făcut parte din Mișcarea Legionară erau promotori ai adevărului și dreptății, având și un pronunțat spirit de atașare la crezul lor. Dar am întâlnit din păcate și unii oameni care la vremea respectivă au fost oportuniști, lucru întâlnit de altfel la toate curentele de masă, indiferent de orientarea lor, chiar pe scară mai extinsă.

5. Ce apreciați la Mișcarea Legionară?

Răspuns: Mișcarea Legionară pune la temelia societății renașterea morală și spirituală a națiunii, lucru de care are atâtă nevoie Societatea noastră de azi.

6. Credeti că ar fi posibilă reaparitia Mișcării Legionare în România?

Răspuns: În istorie orice mișcare de masă apare ca o reacție la o altă mișcare ce pune în pericol existența fizică sau morală a unei națiuni, cu cât aceste forțe sunt mai puternice, cu atât și forța de reacție este mai puternică. Este exact ca și în legile fizicii unde reacțiunea este o consecință a acțiunii. Totul depinde de mărimea acestor forțe.

7. Ce reacții ar stârni reaparitia Mișcării Legionare?

Răspuns: Orice mișcare de masă, fie ea și cea legionară, nu o putem judeca decât în contextul istoric concret în care ea apare. Dacă ar apărea în societatea noastră de astăzi, reacțiile ar fi nefavorabile. Totuși, în contextul în care elementul de "acțiune" perturbator ar fi puternic, elementul de "reacție" ar veni ca un reflex de autoapărare. Astfel, ea ar fi receptată mai favorabil.

8. Ce părere aveți despre revista Gazeta de Vest?

prunci încă din pânțele mamei lor, a devenit un păcat de care nu se mai rușinează nimeni. Ba mai mult, cei ce-l comit, cer comunității să și-l asume, să-l legalizeze. Nu se terminaseră bine convulsiile din Decembrie 1989, pe străzile Bucureștilui se mai ucidău oameni, și un tânăr apare la televizor și cere să se legitimizeze avortul. M-am cutremurat. Începeam o viață nouă? Nu, începeam o moarte nouă! Ne smulgeam din lipsa de libertate ca să ne aruncăm în libertinaj. Ce perversitate a spiritului! Păcatul de a-ți uide singur prunci e mai mare decât de a-ți uide altul.

De unde vine atâta rău după desprinderea de comunism? Din necunoaștere? Nu, nu e cazul. Vine de la continuarea păcatului, de la amplificarea lui, de la ignorarea voită a poruncilor divine.

Dumnezeu a zis:

"Creșteți, înmulțiți-vă și stăpâniți pământul".

Iar noi? Ce justificare avem în fața lui Dumnezeu, a conștiinței noastre, sau a lumii, dacă ne ucidem prunci prin care Cel ce a creat lumea ne asigură mântuirea, dacă-i vom face fii împărăției Lui? Nici o scuză, dimpotrivă, cea mai groaznică osândă ne așteaptă; atunci, dar și acum. Uitați-vă ce se întâmplă, în zilele noastre, pe tot pământul: desfrâu și crimă! S-au dezlănțuit patimile satanice pentru distrugerea lumii, pentru coborârea ei în infern, lumea pe care Dumnezeu a creat-o pentru a o face părtaşă luminii și iubirii Sale veșnice!

O singură preocupare pare să aibă lumea: satisfacerea imediată a simțurilor carnale, a egoismului, bestialității. În locul Chipului Hristosului cel viu, biruitoare al păcatului și morții, purtăm chipul omului satanic, fără scrupule, mândru de propria prostie, plin de pofte lumești atâțate prin toate mijloacele moderne ale mass-mediei.

Știința, cultura, arta, transformate în bunuri de consum, par a nu mai avea alt rost decât cel de a satisface poftele lumești. Nu cumva - ne punem cu frică această întrebare - e momentul dezlegării lui Satan în lume? Slujitorii lui au acaparat toate mijloacele de propagandă și au cumpărat, cu aur, pe cei ce și zic conducătorii neamurilor, legiuitori, judecători ai popoarelor.

Cine sunt mesagerii văzuți (acum încă ascunși vederii noastre), reprezentanții, pe pământ, ai forțelor satanice? Cine sunt cei ce și arogă dreptul de singuri stăpânitori, aleși pentru a domina pământul și pe locuitorii lui? Cine face din toate celelalte neamuri "vite de muncă", înhamate la jugul lor? Cine a lansat și tulburat toată lumea cu concepția materialist-atetistă aruncând-o în cea mai neagră mizerie spirituală, economică, socială și politică încât după asta nu poate urma decât haosul deznădejdiei. Este oculta care s-a încărcat cu ura diavolului, care nu vrea ca lumea să se mântuiască prin Iisus Hristos. Dar această ocultă n-ar putea face nimic dacă noi n-am ajuta-o, lăsându-ne înșelați de falsele ei lumini, de amăgitoarele ei bucurii, satisfacții care nu sunt altceva decât trepte de coborâre, tot mai adânc, în întunericul păcatului, în ignoranța necunoașterii Adevărului, care este Hristos.

De ce atâta încrâncenare? Pentru că formula, de ei inventată: "proletari din toate țările, uniți-vă!", se transformă în mod natural, fără ajutorul vreunei oculte în: "națiuni din toată lumea, treziți-vă!". Și pentru că solidaritatea dintre aceste națiuni să nu răbufnească împotriva vicelanului, acestea trebuie să învrăjbite una împotriva alteia, să se ucidă între ele, iar Conspirația să domnească, în continuare, nestingherită, asupra lumii întregi. De aceea, fraților, țineți candelele voastre aprinse. Alimentați-le cu untdelemnul faceții de bine pentru oricare

dintre semeni și umpleți-vă cu această bucurie vasul inimii în care păstrați, ocrotitori și împlinitori, Cuvântul lui Dumnezeu cel întrupat, numele Hristosului, Iisus. Și smerindu-vă, recunoscându-vă cel mai păcătos dintre muritori, nădăjduiți la Harul Lui mântuitor.

Feriți-vă de toată destrăbălarea și purtarea necuviincioasă, voi și familiile voastre. Evitați prilejurile și locurile de păcătuire. Căutați comuniunea cu cei smeriți, blânzi și buni, pe care îi veți găsi, oricând, în Biserica, ascultând și rugându-se.

"Feriți-vă de prooroci mincinoși și de hristoși mincinoși, care vin la voi în piei de oaie, dar pe dinăuntru sunt lupi hrăpăreți".

"După faptele lor îi veți cunoaște."

Iată, au apărut atâtea sectanți, constituiți în atâtea "societăți de binefacere", care, pentru niște bunuri materiale, de cele mai multe ori derizorii: haine, bani, alimente, smintesc mintea și sufletul, făcându-i pe mulți să renunțe la Hristosul cel Viu. Adevărat, pentru ca să se închine unui Hristos mincinos și mort. Prin protestantism, prin mulțimea de secte, Satan lucrează la prăbușirea spirituală a lumii, înșelând-o, răpindu-i dreapta credință.

Biserica i-a condamnat de la început și nu încetează să le indice calea spre pocăință. Noi astăzi încălzim șarpele la sân în numele dragostei creștine. Dar Satan și păcatul nu pot fi iubiți. Ura pentru asta s-a dat sufletului omenesc. Cu cei răătăciți de la dreapta credință vom sta de vorbă când voi veni pocăiți, la picioarele Crucii lui Hristos, recunoscând sfintele dogme, sfintele Taine.

Până atunci Dumnezeu să aibă milă de noi, să ne întărească să nu cădem, să dea putere rugăciunilor noastre, pentru păstrarea pe cale a celor drepti și întoarcerea celor răătăciți.

Virgil MAXIM

Răspuns: Revista **Gazeta de Vest** caută să spună adevărul, și bun și rău, despre o etapă din istoria României pe care nu o putem eluda. Această misiune și-a asumat-o în condiții foarte grele, după ce timp de 54 de ani Mișcarea Legionară a fost prezentată doar sub fețele ei nefavorabile, în mod tendențios, neconform cu adevărul istoric.

9. Având în vedere faptul că Gazeta de Vest este o revistă de orientare național-creștină, vă întreb: Care sunt realizările pe plan spiritual în Lugoj?

Răspuns: Cea mai grea moștenire pe care regimul comunist a lăsat-o societății românești este îndepărtarea omului de religie. De aceea am încurajat orice acțiune care să creeze infrastructura necesară pentru a aduce pe om din nou aproape de Dumnezeu. Astfel, în orașul Lugoj, imediat după 1989, s-a construit o biserică prin strădania părintelui Gheorghe Cristescu. Tot orașul Lugoj este cel care a retrocedat

imediat Bisericii greco-catolice lăcașul de cult și toate celelalte imobile ce i-au aparținut. Ca o consecință a acestui fapt s-au demarat lucrările de construcție la noua biserică ortodoxă reprezentativă, prima pe malul stâng al Timișului. Până atunci, pentru a suplini necesitățile de cult ortodox, s-a redeschis capela din incinta Spitalului Mare. De asemenea am participat la inaugurarea frumoasei case de rugăciuni baptiste și a cochetiei biserici ortodoxe ucrainiene.

Pe alt plan, am supravegheat ca învățământul religios în școli să se desfășoare în mod temeinic și susținut. În Lugoj ființează grădinițe de copii cu limbă de predare germană, maghiară, engleză, italiană și ucrainiană. Considerăm că numai începând de la temelie, adică de la vârsta preșcolară, cu mîgală și răbdare, se poate spera într-o societate civilizată românească.

S-au înființat mai multe coruri de copii. Ele constituie o reînnoare a

tradiției muzicale a orașului și o garanție că **Societatea corală Ion Vidu** va avea și în viitor renumele pe care l-a dobândit în trecut.

Anul trecut, în orașul nostru am ridicat un bust al lui Mihail Eminescu, simbol spiritual al tuturor românilor.

10. Doriți să adăugați ceva?

Răspuns: Contrar filosofiei materialiste, cu care am fost îndoctrinați timp de aproape cinci decenii, sunt convins de prioritatea spiritului asupra materiei. Această realitate trebuie să ne călăuzească activitatea de zi cu zi.

Poporul român trăind într-o zonă geografică supusă seismelor politice, fiind în mijlocul unei adevărate mări slave, poate supraviețui doar impunându-se prin valorile spirituale de vârf pe care le deține.

Vă mulțumim.

Interviu realizat de Adrian ONEA

CE ESTE COMUNISMUL?

1. Persoana umană

Pentru a smulge pe individ din mediul lui natural de existență, constituit din familie, proprietate, patrie și religie, comunismul și anexele lui au întreprins o serie de operații mintale frauduloase, cu ajutorul formidabilului lor aparat dialectico-propagandistic. Noțiunile fundamentale ale culturii europene sunt supuse unui bombardament continuu de false idei și false teorii, pentru a fi scoase din circulație și trecute la arhiva gândirii omenesti. Se urmărește, cu alte cuvinte, de a le transforma din gândire vie, gândire care determină comportamentul indivizilor și al popoarelor, în gândire moartă, care nu mai e înregistrată decât de erudiți.

Ca să ilustrăm această afirmație, niciodată ca în zilele noastre nu s-a vorbit atât de mult de om, de drepturile sacrosancte ale omului, de libertatea individuală, de demnitatea persoanei umane. În același timp, cum au remarcat cu ironie atâția autori onești, niciodată ca în zilele noastre nu s-a respectat mai puțin ființa umană, niciodată nu s-a călcat cu mai mare brutalitate peste această floare gingașă a Creației Divine. Zeloși și suspicioși apărători ai drepturilor omului, care fac spume la gură și nu mai conținesc cu incriminările când este vorba de a denunța presupusele încălcări ale acestor drepturi în lumea liberă, sunt cuprinși de o stranie amnezie, amutesc și nu mai scot nici o vorbă, când li se atrage atenția că dincolo de cortina de fier și de bambus zac în cea mai neagră sclavie un miliard de ființe omenesti.

Există o direcție filosofică consacrată omului, persoanei umane, cunoscută sub numele de filosofia existenței sau existențialism. Nu vreau să fac vreo incursiune filosofică obositoare, ci doar să precizez, în câteva minute, ce s-a întâmplat cu această filosofie grandioasă, care a deschis noi perspective gândirii omenesti, cum a ajuns să fie luată în antrepriză de forțele subversiunii comuniste și degradată la o filosofie de bulevard și de cafea, în care

și găsesc suport și izvor de inspirație toate curentele nihiliste ale epocii noastre.

Cum spune Berdiaeff, în opoziție cu filosofia clasică, care credea că universalul, perfecțiunea, adevărul, este identic cu generalul, cu esențele logice, cu abstracțiunea progresivă, până ce se ajunge la ființa supremă, la ființa în sine, filosofia existenței deplasează dezbaterile metafizice de la lume la eu, de la exterior la interior, de la obiect la subiect. Individul, în loc să privească în afară, ca să descopere adevărul, se adâncește în el însuși și de pe această platformă interioară caută să explice și să înglobeze celelalte

**Fragmente din conferințe
ținute de Comandantul
Horia Sima în exil,
publicate în 1972 la Madrid.**

fenomene, natura, non-eul. Universalul nu mai e manifestarea unei esențe, ci se încorporează personalului, devenind existență, așa cum această existență se desfășoară în limitele ei concrete.

Filosofia existenței își are originile în creștinism și unul din principalii ei teoreticieni a fost Sf. Augustin. În epoca modernă, când a reînviat acest curent, întâlnim ca șef de școală un alt mare creștin, pe danezul Kierkegaard. Din acest moment se produce o ruptură în sânul acestor școli. O ramură rămâne credincioasă impulsului inițial creștin, în vreme ce un alt grup de gânditori se orientează într-o direcție diametral opusă, formând o direcție existențială atee, având ca protagoniști pe Nietzsche, Heidegger, Sartre și alții.

Am reamintit aceste lucruri ca puncte de plecare, pentru a ajunge la ceea ce ne preocupă, la interesul ce l-a stârnit filosofia existenței în lumea contemporană. Ei bine, e de observat că dintre toate aceste sisteme filosofice cel care a triumfat în lume și e mai bine cunoscut a fost cel al lui Sartre. Dacă se

deschide o discuție despre existențialism, Sartre trece pe primul plan. O întrebare legitimă se pune: de ce tocmai această filosofie distructivă, nihilistă, o filosofie care proclamă naufragiul existenței omenesti, care asigură pe om că va eșua în tot ce va întreprinde și că toată viața lui va da faliment, de ce această filosofie care propagă absurdul existenței omenesti, afirmând că se desfășoară fără nici o rațiune sau justificare, care nu lasă omului nici o speranță și nici o ieșire din ruinele în care e condamnat să trăiască, s-a bucurat de atâta prețuire și admirație între contemporani, a invadat Universitățile, a cucerit strada, a creat stări de spirit contagioase, care s-au propagat mai ales în tineret. Existențialismul lui Sartre s-a convertit în mit.

Care e misterul popularității lui?

Succesul fulminant al filosofiei lui Sartre nu e de natură metafizică, nu se datorește valorii ei intrinseci, mult inferioară altor sisteme din aceeași școală, ci implicației ei practice, modelului anarhic de viață pe care-l propagă.

Dacă binele și răul sunt egal de neputincioase în fața destinului nostru tragic, dacă oricum am acționa tot acolo ajungem, la faliment, atunci nu ne mai rămâne altceva decât să ne conformăm aceste situații și să facem uz de libertatea de care dispunem, după bunul nostru plac, fără nici o lege sau îngrădire. Sartre eliberează pe individ de orice răspundere față de semenii săi și față de societate. Totul e licit pentru că nu există nimic, nici un alt criteriu de conduită, în afară de libertate, de care putem face uz cum vrem.

Din tot edificiul existenței umane, o singură noțiune se salvează de la prăbușire în filosofia lui Sartre, libertatea individului, pe care o concepe fără limită în exercițiul ei, o libertate absolută, totală, care-și are centrul de greutate în ea însăși.

După ce a golit existența de orice sens, Sartre îi oferă individului perspectiva libertății totale, singurul lucru ce l-a mai rămas. Dar lipsit de orice certitudine în viață, individul nu poate decât să facă uz disperat de libertatea fără limită care-i stă la dispoziție și pe această cale e târât în vârtoarea neantului, unde sfârșește dezintregându-se. Existențialismul

propus de Sartre duce cu necesitate la inexistență, la negarea persoanei umane și a posibilităților ei creatoare.

Forțele conspirației comuniste au înțeles imediat ce avantajii pot să tragă din această filosofie dizolvantă în lupta lor de dărâmare a Occidentului. Cu eșourile lor mijloace de difuziune au făcut din Sartre idolul noulor generații, l-au proiectat contemporanilor ca pe un eliberator al omului din sclavia

atârtoare prejudecăți cu care îl ține în lăntuit Societatea. Pentru prima oară individul putea să guste libertatea în toată plenitudinea ei și în toată varietatea ei. Calculele comuniste erau excelente. Un tineret detașat de orice autoritate, de orice lege, de orice valoare, un tineret anarhic, rebel la orice formă de viață colectivă, automat se convertește în aliatul comunismului. El nu se va simți solidar cu societatea căreia aparține și nu o va apăra în caz de primejdie. Dimpotrivă, va trăi cu senzația că e un străin în sânul acestei lumi pe care nu o înțelege, convertindu-se în cele din urmă în dușmanul ei.

Am luat ca exemplu cazul lui Sartre, pentru că este, așa zicând, un caz clasic. Cu el s-a petrecut un scandal publicitar, filosofia lui a fost proiectată în mii și mii de imagini

Comandantul Horia Sima, 1940.

în sufletul noulor generații, intoxicându-le viața cu sloganurile libertății fără frâu. Bazele metafizice ale existențialismului său se ultă; ceea ce rămâne, e viața frivolă ce i se deschide unui tânăr, dincolo de bine și de rău, degajat de orice răspundere și orice sentiment al datoriei. Efectele acestei filosofii au fost pustiitoare, pregătind terenul pentru implantarea ulterioară a comunismului. Dar alături de Sartre

sunt mii și mii de cazuri, care se bucură de aceeași protecție ocultă, fiind lansate în metropolele culturale ale lumii cu un zgomot asurzitor. Peste noapte se fabrică genii. Figuri necunoscute iau proporții de creatori gigantici, întunecând gloria autenticilor intelectuali. Dar cum s-ar putea produce acest bombardament publicitar simultan în toate capitalele lumii, în jurul unui autor oarecare, dacă n-ar exista un lanț de edituri, de gazete, de reviste, în serviciul aceleiași mafii comuniste interesate să propage idei dizolvante, prin intermediul unei selecții negative a tot ce se produce în domeniul culturii universale?

Comuniștii posedă un simț special pentru a descoperi tot ce e putred în sufletul oamenilor și tot ce le poate servi în domeniul literaturii, în artă și în știință. Odată

ce au descoperit într-un autor tendințe degenerative, îl pun în circulație cu un aparat publicitar irezistibil, ca o reclamă la un produs oarecare, care, prin forța repetiției, se impune publicului.

Simțind că entuziasmul contemporanilor a slăbit, aparatul publicitar al comunismului a fabricat un nou idol care să reprezinte aceeași direcție și să reînnoiască impulsurile de autodestrucție în sânul tineretului. Noua vedetă a celor neînțeleși, a celor dezmoșteniți de soartă, a celor nemulțumiți de structura lumii burgheze, se cheamă Herbert Marcuse. În timp ce Sartre și-a împlinit misiunea distructivă pe plan metafizic, atacând credințele noastre. Marcuse și-a îndreptat focul criticii spre ordinea economică, socială și politică a lumii occidentale. El reclamă distrugerea acestui ordin în numele nu știu căror idealuri de cultură și umanitate. Nu mai e nici un dubiu în serviciul cui se află.

Atât Sartre cât și Marcuse aparțin stângii intelectuale și politice, identitate pe care nu și-o ascund. Dar pentru a câștiga adeziunea noulor generații, pentru a nu fi bănuți drept comuniști și descalificați, așa cum sunt în realitate, ei își îndreaptă critica lor, din când în când, și contra societății sovietice, pe care o acuză că ar fi trădat idealurile marxiste. Nu trebuie să ne lăsăm înșelați de aceste aparențe. Artileria lor grea e îndreptată contra Occidentului și răul ce-l fac civilizației noastre este imens.

- va urma -

ÎN BOMBA DE LA AIUD

În zorii unei minunate zile de Aprilie (1959) ușa dubei s-a deschis. Cei ce nu purtau lanțuri s-au aliniat disciplinați sub supravegherea atentă a unor caralii cu un pronunțat accent ardelenesc.

Aș zice chiar binevoitori, față de ce lăsasem în urmă la Craiova.

- De unde veniți?

- De la Craiova!

- Se vede, mi s-a adresat unul privind mirat lanțul care unea doi oameni.

- N-au avut lanțuri?!

L-am privit mirat. Era prima dată când "un cadru" ne vorbea, nouă "bandiților", și încă se pare cu compătimire.

- Haideți și Dvs, încet, așa!

Auzi! Dumneavoastră! De când nu mai auzisem acest cuvânt! Ba încă să pună mâna să te ajute, ca să nu cazi.

Am fost îmbarcați în patru camioane cu prelată. Se revărsau zorile. O adiere de vânt mângâia frunțile trudite, și iarba de pe aleile alinate din curtea undene-a debarcat. Un cer! Un cer imens fără margini, nemaipomenit de senin, ne-a ocrotit câteva ore. Așteptam nerăbdători, mai ales noi "înlanțuiți" să ni se taie niturile, să putem pași. N-a durat mult. Fierarul era priceput și din câteva ciocane, pe o nicovală mică cu o daltă tăietoare, ne-a scăpat de lanț.

Nu mult după aceea, soarele ajunsese cam pe la etajul doi al unui imens cehlar

cenușiu, cu ferestrele acoperite de jaluzele negre. Nuștiam undesuntem. Am aflat de pe etichetele unor cutii de marmeladă, stivuite lângă o magazie: Aiud!

Iată-ne deci în vestita temniță, atât de mult cântată în Poemele lui Gyr.

Era în jurul orei 9. Ne-a fost adusă mâncarea.

- Formidabil! Fasole cu carne, de cal, ce e drept, dar era carne, și nu de care-o fi, adică ciorbă lungă. Nu! Ci de "aia care ține lingura în ea vertical!" Alături de o bucată de turtoai cald. Eram lihniți.

Mulți au înfulecat la repezeală, alții, mângâind cu religiozitate acest "Dar" cersesc. "Festinel" s-a desfășurat pe iarbă verde, în curtea largă străjuită cu alei de regina nopții și trandafiri. Să te odihnești liniștit pe iarbă verde, fără lanțuri la picioare sub un cer de sticlă, și cu paznici

care-ți spun "Dumneata?!" Mai sunt și minuni pe lumea asta.

Am fost introduși într-o încăpăre, un fost garaj se părea, fiindcă era imens. Lung de vreo 50 de metri, lat de peste 20 și înalt de 8.

Deasupra, ferestrele la 6-7 metri, largi luminoase. Pe jos ciment, răcoare, iar de-a lungul zidurilor saltele de paie pe toată lungimea.

Lângă ușile de la intrare, tinetele mascate cu paravane de rogojină.

La capătul saltelelor se întindea de-a lungul "bombiei" (așa i se spunea) o "șosea" largă de câțiva metri pe care se circula în voie; în grupuri sau izolați, fiecare tăcut sau vorbăreț, trist ori senin.

Am găsit aici câteva sute de deținuți, care încă nu fuseseră triați după cine știe ce socoteli ale politicului.

Ne-am făcut peste o mie.

Ca să intri înăuntru trebuia să treci printr-o încăpăre de 5-6 metri în care se depuseseră bagajele. Sarsanale, valize, geamantane, pachete etc... Era depozitul "la vedere" al averii noastre. Stabilite acolo în vederea repartizării în celular.

Aici am întâlnit poezia lui Gyr.

Profesori - și universitari - de diferite discipline, filosofi, chimiști, poeți, într-un cuvânt, intelectualitatea aleasă, care într-un fel sau altul a îndrăznit să zică "Nu comunismului", era aici în ternița cea mai cruntă.

Îmi amintesc un nume - printre nenumărate pe care le-am uitat - Prof. univ. Mironescu, care timp de 10 zile ne-a vorbit numai despre viața intimă a lui Napoleon. Și câte și mai câte valori ce se stingeau încet, în uitare și neputință.

Se apropiau Sfintele Paști. În Vinerea

Mare a celui an, 1959, ne-au dat mâncare cu carne. Știau "mai mari" că legionarii postesc și au făcut-o special. În ziua de Paști am primit o ciobă lungă de ștevie, în care înotau ici colo câteva felii de cartofi necurătați, și aceasta tot calculat, drăcește.

În mulțimea din "bombă" erau trei episcopi, dintre care unul greco-catolic, peste 150 de preoți, cinci diaconi, din care doi macedoneni. S-a hotărât ca la ora 12, când va începe slujba Învierii la biserici, să o sărbătorim și noi.

Ne-am spovedit (cei care doreau) împărtășania?!. Din câteva bucăți de marmeladă puse la fermentat în niște căni (în mare taină) ne-am asigurat lingurița de vin pentru grijanie, sfințită de cei trei episcopi și de mulțimea de preoți. Toată Săptămâna Mare s-au făcut slujbele patimilor.

În noaptea sfântă, fiecare cât mai curat cu trupul și sufletul mai ales, am improvizat în fundul camerei, pe un pat, un fel de masă. S-au așternut prosoape curate și bucățelele de pâine, precum și cânilor cu vin.

S-a dat binecuvântarea de către episcopul unit (era cel mai bătrân) și un preot "a citit" fără greșală Evanghelia Învierii. N-a uitat nici un cuvânt.

Nu știu cum s-a întâmplat, dar trăirea era atât de vie, încât cum am închis ochii, am văzut penticostarul deschis și am cântat fără vreoomitere toate pezele Canonului Învierii (Pentru cine nu știe, penticostarul este cartea de slujbă bisericească în care este rânduiala slujbelor de Paști). Nu-mi aminteam să le fi învățat pe de rost.

După fiecare ectenie cu "Hristos a înviat", îmi venea în minte stihira următoare.

Bucurie sfântă, lacrimi, sfințenie. Cântam tot încet ca să nu se audă afară. Ca să constatăm mai târziu că și câțiva caralii au ascultat la ferestre. Cine știe, poate că și în sufletele lor a avut ecou Învierea.

După ultimul Anin, a urmat înbrățșarea și sărutul creștin, cu toată detașarea de trup. Hristos înviașe și pentru noi, în această noapte. Nu cred că greșesc, dar a fost cea mai adevărată, cea mai pătrunsă de Harul Duhului Sfânt, din multele ce le-am săvârșit într-o viață de slujbaş al strănei.

Nu ne-au deranjat. Sigur că se știa ce se întâmplă, în fond eram sub chei, ori s-au făcut că nu ne bagă în seamă. Nu m-am mirat când a doua zi, după numărătoarea de dimineață, episcopii, 13 preoți, eu și Mihali Zane, cântărețul macedonean, condamnat la M.S.V., am fost chemați și cercetați despre cum a fost cu Învierea, cine a inițiat-o etc.

S-ar fi putut oare ca luda să nu-și fi avut discipolii săi printre noi?

Doi episcopi (unul era P.S. Nicolae de la Vâlcea) nus-au mai întors în "bombă", opt preoți și Mihali. După o izolare severă de zece zile am revenit, patru preoți și eu.

Intrați voi în celular, o să vă iasă pe ochi Învierea, bandiților!, era avertizarea făcută de ofițerul politic, care după ce ne-a adus înapoi cu haina în cap, rânjea atotputernic și rău.

Pe la jumătatea lui Iulie, ne-a înghițit celularul. Dată care pune capăt perioadei de părelnică libertate în care intraserăm în Aprilie.

Au mai trecut multe Paște, dar în celulă n-am mai putut "oficia" Învierea. Auzeam clopotele, cântam în gând "Hristos a înviat" și petreceam cu închipuirea toate frumoasele obiceiuri creștine, din care fuseserăm smulși de slujitorii satanei. Ne mângâiam cu nădejdea că suntem în talerul balanței de echilibru și contribuim cu suferința noastră la zidirea altei țări, visată de întemeietorii Legiunii: o Românie creștină, frumoasă "Ca soarele sfânt de pe cer".

Ilie TUDOR

Suntem larăși, ortodocșii, în vremea de pregătire sufletească, premergătoare Sf. Paști, care - pentru catolici și protestanți - au și trecut. Viața febrilă și anormală pe care o ducem acoperă cu stridență ei armonia reculegerii creștine. Lipsește ierarhizarea energilor, lipsește puntea de comandă. Aproape toată lumea e bolnavă de friguri centrifugale și de hipertrofia egoismului.

Mai toți vrem să îngrămădim, exclusiv în buzunarele și în cămășile noastre, toate bunătățile vieții.

Cât suntem de departe - exclama odată un venerabil slujitor al Altarului - de izvoarele simțirilor evanghelice! Cât de greu am recăzut în robia pământului și a stăpânului lumii acesteia!

Puteți să vă închipuiți pe adevărații creștini de odinioară îmbulzindu-se și bătându-se pentru onorurile și beneficiile coruptibile? Puteți să concepeți pe înaintașii noștri iluștri ahtiați să se înfigă în primele bănci ale amfiteatrului social? Amărăciunea amărăciunilor!...

Sublima lecție a dezinteresării creștine se cere din nou învățată și înțeleasă cum trebuie: "Căutați mai întâi împărăția cerurilor și toate celelalte se vor adăuga vouă..." Ce prilej minunat - acum, de Postul Mare și de Învieră - de a ne simți, încă o dată, sfânt legați unul de altul, într-o impunătoare solidaritate creștină și națională!

Literatura împotriva Neamului continuă să fie "la mare cinste". Alte

exemple ilustrative. Microromanul lui Petru Vintilă, *Hiena și Cercul*, preia rețeta lui Albert Camus, ca "Alegorie transparentă a ravagiilor hitlerismului" la Lugoj și în regiune, cum se exprimă critica mercenară. În masivul roman dedicat satului bănățean de după 1944, *Muntele*, de Radu Theodoru, centrul atenției e polarizat de primarul Pițu și Pătru al lui Nică, secretarul de partid, care coduc "ofensiva împotriva rămășițelor legionare!" *Pâinea inimii*, un roman stufos de Mihail Șerban, încearcă o "frescă" a societății românești din epoca 1939-1944, în cadrul căreia este urmărit fenomenul legionar, prin mijlocirea unui intelectual "contradictoriu" (Radu Nedelcu), după cea mai fidelă rețetă securisto-comunistă. *Anotimpul posibil*, de Al. Simion, "tentativă de modernizare a romanelor despre activiști", dă criticii anexă, reia șablonul luptei pecariste împotriva "ultimelor forțe hitleriste din țară", în cel mai primitiv stil bolșevizant. Trece, din silă, pe lângă "celebrul" scenariu cinematografic de profanare a rezistenței anticomuniste din Carpați (*Alarmă în munți*, de P. Luscălov), pentru a ne opri la un "performer" în

calendar

File de Calendar Românesc pentru Aprilie 1994

4 APRILIE 1944 - zi de tristă amintire pentru întreg Neamul românesc: Bucureștii sub bombardamentul cumplit al avioanelor anglo-americane. Occidentalii au socotit că era de datoria lor, ca buni aliați în război ai Rusiei sovietice, să atace România pe calea aerului, pentru a-i distruge viața economică și a izdruncina moralul, puterea de rezistență a populației. Marele bombardament aerian de la Ploiești-Câmpina, din 1 August 1943, terminându-se cu pierderi foarte grele pentru executanți, în acel an altă încercare n-a mai urmat. La 4 Aprilie 1944 însă, cu cinci zile înaintea Duminicii Florilor, au fost reluate bombardamentele (cu aparate tip **Liberator!**), pornind de pe aerodromurile din Bari și Brindisi (sudul Italiei). De astă dată, au intrat în obiectivul atacatorilor nu numai regiunea petroliferă, dar și orașe lipsite de apărare antiaeriană. Chiar și populația de la sate, țărani aflați la munca câmpului au fost mitraliați de aviatori la întoarcerea după efectuarea bombardamentelor, ridicând un adevărat val de indignare populară împotriva americanilor. Și-au pierdut viața, în acea zi nefastă, mii de oameni, în majoritate refugiați din Moldova, care se aflau în trenurile garate în stația de triaj București.

Iuliu Maniu a intervenit - fără nici un efect - prin prințul Barbu Știrbey, care se găsea la Cairo ca delegat al lui în vederea

tratativelor secrete de armistițiu, pentru încetarea acestor bombardamente: ele influențau dezastruos sentimentele de prietenie ale poporului român față de Aliații apuseni. E adevărat că o minoritate din clasa superioară prefera să vadă în fiecare zi distrugându-se resursele de viață ale Națiunii noastre de către Puterile Aliate, decât o Românie liberă, demnă în apărarea misiunii ei istorice. Dar aceste câteva mii de filo-occidentali erau departe de a reprezenta țara!

Bombardamentele aeriene au continuat, cu mici intermitențe, până la 23 August 1944, data capitulării Regelui Mihai.

7 APRILIE 1984 - se stinge din viață, în Italia, Constantin I. Papanace, "mentorul" dizidenței legionare din exil. Născut la Veria, în Macedonia, la 10 Septembrie 1904, el emigrează în Dobrogea. Licențiat în finanțe. Intră de timpuriu în Garda de Fier și ajunge Comandant legionar. Face parte din Comandamentul de prigoană, alături de Horia Sima, în țară și la Berlin (1938-1940). Încă din timpul întâiului exil din Germania, își manifestă dezacordul - prin schimbarea de opinie - față de linia Mișcării. Totuși, în perioada guvernării național-legionare își retractează atitudinea rigidă, inadecvată legii unității, devenind

ministru subsecretar de stat la Finanțe. În intervalul celui de-al doilea exil din Reichul nemțesc, revine la vechile-i păreri, ruptura cu Comandantul Legiunii și cu majoritatea legionarilor adâncindu-se mai ales după Decembrie 1942. Ea se definitivează odată cu sciziunea de la Erding (August 1954), când reușește să atragă de partea sa câteva duzini de gardiști, în special macedoneni.

Publicist, autor de cărți "de atitudine": "Eminescu, precursor al legionarismului", "Orientări legionare", "Evocări", "Fără Căpitan", cu mari lacune de ordin spiritual și doctrinar și călăuzite de un deșucheat spirit sectar; de aceea fără ecou însemnat în opinia publică sănătoasă.

24 APRILIE 1949 - în prima zi a Sf. Paști de acum 45 de ani, Horia Sima, șeful Mișcării Legionare, adresează Regelui Mihai un semnificativ MEMORIU, privind situația Națiunii după aproape cinci ani de la stabilirea regimului marxist-comunist în țară și după mai bine de un an de la ieșirea monarhului în lumea liberă. Documentul, de o importanță excepțională pentru viața Neamului și a Legiunii, pune accent pe greșelile politice ale conducătorilor partidelor răspunzătoare de actul de la 23 August 1944 și expune, în patru acte, rolul Guvernului Național de la Viena: a) mobilizarea conștiinței naționale în vederea rezistenței anticomuniste; b) crearea unei baze legale împotriva invaziei bolșevice; c) reprezentarea unei țări care nu se predă, care refuză aservirea și care putea să afirme drepturile poporului român; d) cea dintâi înjghebare de români liberi în Apus, primul nucleu de rezistență din străinătate. Comandantul Mișcării oferea suveranului forțele legionare compacte, pe care să se sprijine în acțiunile solidare ale exilului luptător - sub autoritate regală - împotriva ocupației rusești. Urgența imperioasă de salvare a Națiunii române predomina celelalte probleme ale trecutului sau prezentului, puse în paranteză. Era o propunere logică, echilibrată, de unire a tuturor forțelor din emigrație.

Acest APEL plin de înțelepciune și transparență politică n-a fost învrednicit de luare în seamă. Abandonat tristei soarte, Regele s-a retras într-o tăcere profundă, în loc să ia comanda frontului antibolșevic. A avut de pierdut amarnic un popor întreg.

Valeriu NEȘTIAN

materie: Petre Sălcudeanu, foarte "alintat" astăzi. **Strada lux** evocă, în manieră comunitantă, frământările declanșate într-un oraș provincial de apariția Mișcării Legionare. **Cina cea de tihnă** e povestea tezisată a doi frați gemeni, unul legionar, altul securist. De partea cui se îndreaptă simpatia autorului, nu-i greu de ghicit... Mai ales dacă citim proslăvitul roman **Biblioteca din Alexandria**, în care ni se dă să aflăm cum "legionari atroci" tăiau sânii femeilor... Mare e grădina Ta, Doamne!

S-a editat manualul de română de clasa a XII-a (referent principal - Eugen Simion; autori - o întreagă celulă de partid, "coordonată" de vestitul redactor de manuale ceaușiste Nicolae I. Nicolae). Marii absenți (vina e și a programei ministeriale): Aron Cotruș, Radu Gyr, Nichifor Crainic, Vasile Postecucă, Mircea Streinul, Horia Stamatu etc. Supralicitați: Marin Preda, Eugen Barbu, Șt. Bănulescu, Fănuș Neagu, D.R. Popescu, Geo Bogza, Marin Sorescu, Paul Everac, Al. Piru, Ov. Crohmăniceanu și tot neamul lor de "foști" comuniști! O nostimadă, printre altele: la p.37 ni se înștiințează, în fine, că V.Volculescu a fost

arestat în 1958, "pentru convingerile sale democratice" (în realitate a fost învinuit, fără acoperire evidentă, de aderență la "misticismul legionar"). Interpretările vieții și operelor sciitoricești: în majoritatea lor, de pe vechile poziții estetice marxist-leniniste. Pământul doar e rotund!

Apropo de mari absențe. În programele muzicale radiofonice sunt supralicitați (mai degrabă răsfațați!) imnologi ceaușiști ca frații Grigoriu, Doru Popovici, V. Spătăreanu ș. cl., însă depre un foarte apreciat compozitor interbelic, precum Ion Mânzatu (1905-1986), eminenții "apolitici" microfoniști nu suflă un cuvântel. De ce oare? Doar el nu e numai autor de cântece legionare nemuritoare, ci și de neuitate piese de mare popularitate: "Vânt de seară", "Valsul florilor", "Barcarolă", "N-am să mai plâng", "Ai să vezi", "Mi-e dor" ș.a. Nici romanța "Frumoasa mea cu ochii verzi" nu se programează la radio. Cine-i de vină că nu există ochi roșii? Ori poate se compune acum "Frumosul meu cu ochi albaștri"...

Valeriu NEȘTIAN

MORT SAU VIU O ROMÂNIE FRUMOASĂ CA SOARELE SFÂNT DE PE CER

**Ovidiu
GULES**

pag.16).

Adeseori, când vorbim sau gândim despre legionarism, ne oprim involuntar la aspectul său spiritual, cu conotațiile sale transcendente, mistice, politice, ideologice. Este de altfel firesc să fie așa, căci fenomenul legionar deschide un nou front creștin, de apărare a Bisericii, adaptat la situația lumii secularizate în care trăim. Numai că întreg ansamblul doctrinar al Legiunii ar deveni un câmp steril de idei dacă duhul său n-ar da formă interloară oamenilor prin educație. Iar educația fără muncă nu poate exista. Avem aici relația obligatorie dintre spirit și materie, motorul care (în universul nostru) pune lumea în mișcare.

Mișcarea Legionară n-a început, cum greșit s-ar crede, din cărți, cafenele sau coșmaruri nocturne. Legiunea apare acolo unde își face loc fapta creatoare. "Ideologia noastră este fapta", spunea Vasile Marin în Crez de generație.

După confruntările din 1919-20 și 1922, în planul mișcării studențești ieșene, Căpitanul dezvoltă prima activitate practică: studenții vor lucra grădina de zarzavaturi oferită de D-na Ghica, iar rezultatul muncii lor îl vor vinde pe piață. În același deceniu se pornește construcția Căminului Studențesc Creștin de la Râpa Galbenă. Nu este deloc de neglijat faptul că acest edificiu este în întregime

opera studenților și a celorlalți tineri de sub conducerea Căpitanului. Inclusiv cărămizile au fost frământate de mâinile lor, la cărămidăria de la Ungheni (tabără de muncă deschisă la 8 Mai 1924).

Nu există loc din țara aceasta pe unde să fi trecut legionarii fără să fi contribuit cu ceva la înfrumusețarea lui. Din 1924 și până în 1937, tineretul legionar a ridicat, prin munca sa, biserici, școli, poduri, diguri, șosele sau sedii pentru organizațiile Mișcării (inclusiv Casa Verde din Bucureștii Noi). Să ținem seama că în toți acești ani, Garda de Fier nu a deținut puterea în stat nici măcar o zi. Deci amenajările și serviciile edilitare aduse de legionari au purtat pecetea dăruirii entuziaste pentru înfrumusețarea

chipului României.

Este notoriu halul în care guvernările demo-liberale administrau țara, serviciul public interbelic fiind mai defectuos chiar decât cel din zilele noastre. Mai mult, legionarii erau supuși unei prigoane susținute din partea autori-

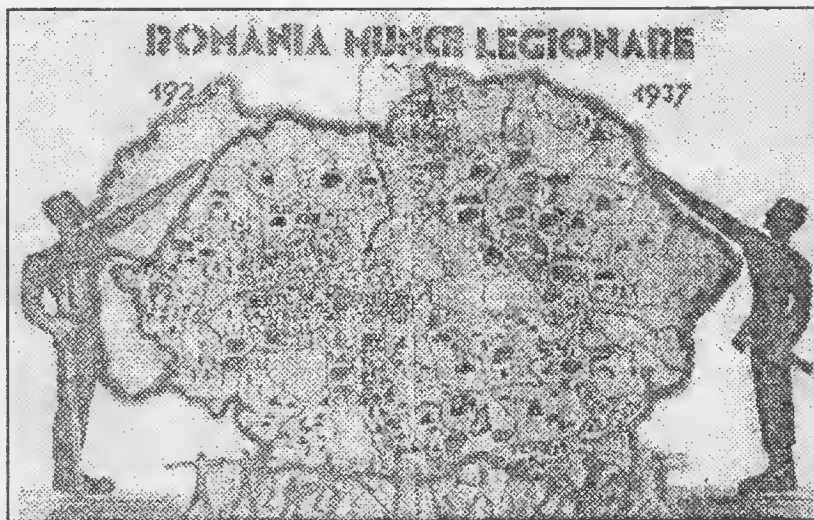
tăților: forma lor legală de trei ori desființată, zeci de mii de arestați, sute de morți. Și totuși, an de an, elevii și studenții se întâlneau în tabere nu pentru a chefui ci pentru a munci, înfruntând brutalitatea jandarmilor.

De la 1989 încoace, diverși teoreticieni mediatizează felurite "modele": modelul suedez, modelul japonez,

american etc. Toate acestea sunt, la urma urmei, sau expresia unor naive limitări sau, mai grav, pretexte alese cu bună știință pentru a înstăpâni configurația cea mai propice infractorilor: haosul economic, fărădelegea politică și libertinajul decadent. De ce spunem aceasta? Pentru că americanii când au construit America n-au adoptat nici un "model", au făcut întocmai ca legionarii lui Codreanu: au pus mâna și au

muncit, cu pricepere și cu speranța că numai din sudoarea frunții lor și din capacitatea lor creatoare se va naște o Americă puternică. Nici un neam pe lumea aceasta nu a ajuns în frunte pentru că a imitat pe altul. Copismul cadrează aici cu condiția modestă a semințiilor de structură socială și mentală primitivă.

Cât despre noi, cel care nu crede și nu speră într-o Românie nouă, creștină și frumoasă ca soarele sfânt de pe cer ar face bine să stea la o parte, pe marginea drumului, să nu facă umbră ori să pună piedici celor decisi ca prin muncă cinstită și luptă dreaptă să înmulțească după puteri talantul primit spre păstrare.

PĂRUL DE LA ALBA-IULIA

de Atanasie Berzescu

Era în vara anului 1943. În gara oraşului era forfotă. Sosise un vagon dubă de la Ploieşti. Din el începuserăm să ne dăm jos, unul după altul, încurajaţi de sudalmele şi bruscările gardienilor. Se întreceau în a striga şi a înjura. Cu picioarele ferecate în lanţuri grele, trasi unul după altul, coboram cu greu din vagonul dubă, încolonându-ne pe persoanele gării. Lumea înmărmurită, nu prea obișnuită atunci cu astfel de pasageri, se uita la noi. Eram un grup de peste 30 de tineri, elevi şi studenţi, veniţi dela Sibiu, unde am fost judecaţi şi condamnaţi de către Curtea Marţială, în luna Iunie 1943, pentru activitate legionară. Eram grupul Frăţilor de Cruce din Hunedoara.

Sibiul era centru universitar. Clujul fiind ocupat de unguri, Universitatea a transferat la Sibiu.

Activitatea noastră a fost educativă, fără implicaţii politice sau de răsturnare a ordinii din Stat, a fost o educaţie pur creştină şi naţională.

După ce am fost condamnaţi la ani grei de temniţă, puşi în lanţuri, am fost expediaţi la Alba-Iulia, pe un drum ocolit, prin Ploieşti, unde am stat două săptămâni în tranzit. Trebuia să ne facem stagiul de vagon dubă într-o căldură de nesuportat, fripti de sete, epuizaţi de foame, cu lanţuri grele la picioare. Ne-am trezit în gara oraşului Alba-Iulia. Încolonăţi câte trei în rând, încadraţi de gardieni, am primit ordinul de înaintare pe jos, până la închisoarea care era în centrul oraşului. În zăngănitul lanţurilor, în cadenţă comandată, ne-am făcut intrarea în cetatea de scaun a marelui Mihai Viteazul. Pe asfaltul străzilor înaintam în neuitata simfonie a lanţurilor. Până la închisoare am fost petrecuţi de o lume întreagă, noi pe mijlocul străzii, ei pe trotuare. Am ajuns a închisoare. Într-un hol mare suntem primiţi de către o mulţime de gardieni. În mijlocul lor se afla unul mai răsarit, "prim". Era şeful gardienilor. Ne primeşte cu zâmbetul pe buze, cu o ploaie de injurii şi ironii: "Ce-aţi vrut voi? Să răsturnaţi guvernul, măi? Voi vreţi să conduceţi? Bă!..."

Aici ni s-au tăiat lanţurile de la picioare, lăsându-ne urme adânci în carne tânără. După percheziţia obișnuită, la intrarea în închisoare, am fost duşi în camera care ne-a fost repartizată. Mai târziu s-a numit camera hunedorenilor. A doua zi am intrat în programul închisorii, făcându-ni-se cunoscute mai mult obligaţiile decât drepturile. Ca în toate închisorile politice, drepturile erau inexistente. Am început să facem cunoştinţă cu cei mai vechi din Alba-Iulia. Eram fraţi de cruce din toate judeţele ţării. În urma

hotărârii Ministerului de Interne, aproape toţi fraţii de cruce au fost aduşi la Alba-Iulia. Mai rămăseseră fraţi de cruce şi la Aiud şi la Târgu-Ocna.

Închisorile din ţară, cu deţinuţi politici, erau conduse de magistraţi militari. La Alba-Iulia se afla Colonelul Muscă. Un om mic de statură şi gras. Vorbea răguşit. Era destul de sever şi absurd. El conducea închisorile din Transilvania. La Aiud se afla căpitanul magistrat Munteanu. Generalul Petrescu era comandantul

închisorilor pe ţară. Prin urmare, în anul 1943, închisorile cu deţinuţi politici aveau ca directori magistraţi militari. Ar fi trebuit să stăpânească simţul dreptăţii în închisori. Dar... parcă era un făcut. Tocmai atunci s-au comis cele mai mari nedreptăţi. Se înscăunase un regim de teroare, instaurându-se oficial bătaia până la leşin. Am găsit

închisoarea de la Alba-Iulia într-o atmosferă destul de grea. Cei care ne-au pus la curent cu cele întâmplate au fost lugoienii. Ei ajunseseră cu un an înaintea noastră. Îi cunoşteam pe lugoienii de afară. Ca organizare între deţinuţi, închisoarea din Alba-Iulia avea un şef, nu ales ci consimţit de toţi. Ascultam de un legionar mai bătrân, Suciu Ioan din Vinţul de Jos, tâmplar de meserie. Îl adusesse colonelul Muscă de la Aiud pentru a-i lucra mobila. Noi toţi îl ascultam pe bădia Suciu. Unul dintre fraţii de cruce, care s-a impus ca şef, a fost Iosif Ripan; era din grupul lugoienilor. Când am sosit eu, îl transferaseră de la Alba-Iulia. Mi s-a povestit cum s-au întâmplat lucrurile. Cam prin luna Mai, fraţi de cruce de aici protestaseră energic împotriva conducerii închisorii, întrucât nu se respectau drepturile lor de a primi scrisori, pachete şi vorbitor.

Măncarea se înrăutăţise şi bătăile se înţetiseră. Luând această poziţie, fraţii de cruce s-au grupat în jurul lui Iosif Ripan. La ora protestului, Ripan conducea în mod efectiv închisoarea. Toţi ascultau de el. Avea acest dar de a polariza lumea în jurul său. Era echilibrat şi îndemna la disciplină şi răbdare. Vroia ca pe calea tratativelor să rezolve aceste nedreptăţi. Cei de la administraţie ştiau că Ripan conduce. Deţinuţi au trecut la ameninţarea cu greva foamei. Conducerea la rândul ei a trecut la represalii. Astfel sunt izolaţi mai mulţi deţinuţi în frunte cu Iosif Ripan. Vine la faţa locului generalul Petrescu de la Bucureşti. Cei izolaţi sunt aduşi în curtea închisorii şi, în faţa deţinutilor şi a conducerii cu colonelul magistrat Muscă şi gen. Petrescu, li se aplică pedeapsa de 25 lovituri la spate.

Întinşi pe o rogojină, primesc loviturile aplicate de doi gardieni. Când a ajuns rândul lui Iosif Ripan, acesta nu a scos nici un sunet de durere. Strângând din dinţi i-a bîrîit. Înfurat, gen. Petrescu a strigat: "Acesta-i şeful lor. N-a scos nici un cuvânt. Ne sfidează. Să-l trimiţi la Târgu Ocna, la regim sever" etc. Aşa a ajuns Iosif Ripan să fie mutat disciplinar de la Alba-Iulia la Târgu Ocna. Eu nu l-am mai întâlnit decât afară. După această demonstraţie de forţă, lucrurile s-au mai liniştit.

Atmosfera era totuşi destul de încărcată. Dimineaţa, când suna deşteptarea la ora 5, ne făceam programul de cameră şi eram scoşi afară în curtea închisorii. Curtea avea în mijlocul ei un păr frumos şi mare. Ne visam acasă şi în libertate. De obicei ne adunam pe grupuri de judeţ. Eram toţi o familie.

După plecarea lui Iosif Ripan, ca şef al deţinutilor politici a rămas Bădia Suciu, tâmplarul, sfătuitorul nostru de taină. Dintre fraţi de cruce a fost consimţit de noi, ca şef al nostru, Ştefan Sotirescu din Bucureşti.

În urma conflictului dintre deţinuţi politici (adică noi, fraţi de cruce) şi administraţie, s-a aprobat câte o scrisoare şi vorbitor. Deci am luat legătura cu familia.

Să ne întoarcem acum la începutul lui August 1943. Cald peste tot. Căutam tot mai des părul nostru cu umbra lui. Era încărcat de roade. Crengile i se aplecau tot mai mult spre pământ. Din zi în zi, perele erau tot mai frumoase, coapte şi îmbietoare. Noi, copiii de atunci, lipsiţi fiind de fructe, priveam doritori la pere. Părul nu era păzit de nimeni. Dar s-a petrecut o minune. Nici unul dintre noi nu a fost sfătuit să nu se atingă de vreo pară. Ne plimbam unul după altul, trecând fiecare pe sub coroana lui. Odată ce a căzut prima pară pe pământ, coaptă fiind, unul dintre noi se apropie de ea, o ridică şi o aşează lângă tulpină, ca şi cum aceasta ar fi fost porunca. De la acest gest, toţi cei care observau că vreo pară a căzut, o luau şi o aşezau lângă tulpină. Seara, când ne strângeam la camere, părul ocrotea lângă tulpină o grămadă bună de pere. Trebuie reţinut un lucru: până când toate perele s-au copt şi au căzut, nimeni dintre noi n-a mâncat vreo pară. Ştiam că nu este al nostru şi nu aveam voie să mâncăm ce nu este al nostru.

Acest fapt a uimit lumea. Nu le venea să creadă celor din conducerea închisorii, cu col. Muscă şi cu toţi gardienii care ne păzeau. Au rămas uimiţi de gestul nostru. Cum este posibil acest lucru? Deţinuţi fiind şi copii totodată, lipsiţi de fructe, să nu ne atingem de lucrurile care nu ne aparţin.

Au comunicat evenimentul ieşit din comun la Bucureşti. De la Interne a venit un ministru, generalul Piki Vasiliu şi generalul Petrescu, directorul general al închisorilor. S-au convins la faţa locului. A fost informat şi Mareşalul Ion Antonescu. În tot Bucureştiul circula această istorie a părului de la Alba-Iulia. Părinţii şi rudele care veneau la vorbitor le spuneau bucureştenilor acest episod frumos pentru noi.

Părul de la Alba-Iulia a rămas simbolul cinstei, corectitudinii şi al purităţii tinereţii noastre.

1. EVADAREA

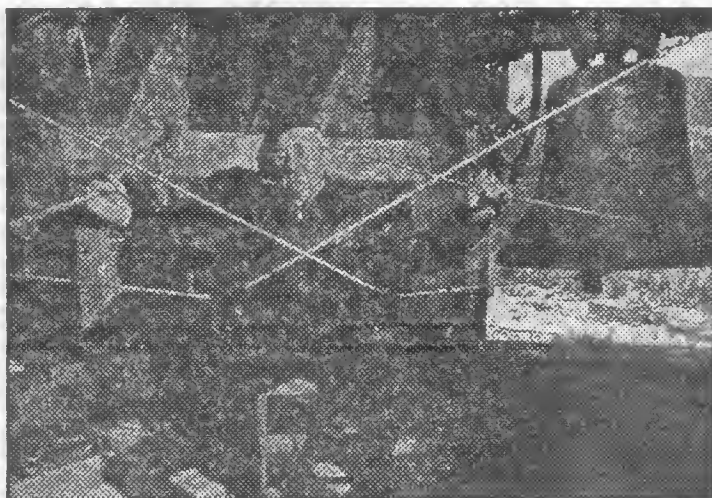
În Codrul Vlăsiei din jurul Bucureștiului, rezistența devenise un fenomen accentuat. Temeritatea grupului condus de Rotaru Constantin, cu teren de activitate în mai multe sate din apropierea Capitalei: Vadu Anei, Brănești, Burdușani, Piteasca, Ileana, Tânganu și altele, devenise notorie.

Ajutați de țărani acestor sate, adăpostiți în desigurile pădurilor Cernatu, Valea-Tânganului, Cucu, Mavrodin-Gherase, Băduleasa, Zgâriata, Pustnicul, Islaz, grupul reușise să ia contact și să conlucreze cu cercurile de rezistență din București. Acțiunile întreprinse de Securitate pentru dislocarea și prinderea lor rămăneau pe mai departe infructuoase. Grupul se menținea datorită unui ingenios sistem de informații pe care îl posedă. Față de legăturile permanente pe care le întreținea în satele din zonă, grupului de rezistență i se alăturase și un călugăr de la Mănăstirea Cernica, care, din locul în care se găsea, datorită pelerinajului oamenilor din zonă către locul sfânt, reușea să procure informații de primă importanță și necesitate pentru siguranța lui. Prin această filieră, precum și prin legăturile avute de călugărul Partenie cu o altă mănăstire, Pustnicul, continua mișcare de trupe aduse pentru eliminarea lor era cunoscută și siguranța acoperită. Mai multe lupte în Codrul Cernatului, la punctul numit "Puțul Hoților", sunt soldate cu rănirea gravă a unui membru al grupului. Din partea adversă, doi soldați ai trupelor de Securitate sunt și ei răniți grav, marcând retragerea în defensivă a efectivelor aduse. Parte a depozitelor de armament germane rămase neexplodate și nedescoperite în pădurea Zgâriata, pe teritoriul unei foste baze militare de aviație, suplimentau grupul din plin atât cu armament și muniție, cât și cu explozibil.

Aruncarea în aer a unei întregi garnituri militare rusești în gara Brănești, în vara anului 1948, provocase o mare

derută în rândul autorităților de ocupație sovietice. Cu toată paza desfășurată de-a lungul liniei ferate, partizanii reușesc mai apoi deraierea pe această rută, în apropierea haltei Cozieni, a unui tren încărcat cu cereale destinate Rusiei, într-un moment când oamenii cutreierau țara în lung și-n lat după un săcăteu de făină pentru a nu pieri de foame. Deraierea trenului, de care oamenii satului au luat cunoștință imediat, declanșase o adevărată năvală la locul cu pricina. Atât cât au putut, oamenii și-au cărat acasă, cu spinarea sau căruța, cereale.

Peste o oră, alarmate, soseau la

fața locului numeroase trupe ale unității militare nr. 4 de la Halta Pantelimon și, concomitent, contingente ale Securității.

Perchezițiile urmate în sat au dus la numeroase arestări și confiscări suplimentare de cereale (mai mult decât cantitățile descoperite), fie că ele le aparțineau pe drept, atâtea câte erau, fie că omul își umpluse traista din vagoanele trenului.

La atacurile neconținute ale partizanilor, o bază permanentă a trupelor Securității fusese instalată în pădurea cuprinsă între satele Piteasca și Burdușani.

Cu Neluț, "Barbă-Roșie" cum îi spunea Dragoș din pricina feței lui roșcovane, studiasse împreună la Liceul Gh.Lazăr din București. Arestat în toamna lui '46, Iordache Ion (Neluț) reușește să evadeze împreună cu Gh.Chibritaru în timp ce erau transportați spre București.

Norocul întâmplării le facilitase drumul spre libertate. Rămasă în pană de motor, mașina care îi transporta, împreună cu cei doi agenți, pe șoseaua Brănești-București, între pădurile Valea-

Târganului și Pustnicul, sunt dați jos și li se ordonă să se așeze la pământ. Cu mâinile la spate, legate în frânghii, se pun jos pe iarbă în timp ce șoferul ridică greu capota mașinii pentru a-i cerceta motorul. Îi despărțeau de pădure doar câțiva pași. Trecuse mai bine de un minut. Cercetându-și buzunarele, agentul rămasă-îpăzească, se introduse în mașină căutând ceva la podea. O singură privire în ochi și într-o fracțiune de secundă s-au înțeles: momentul eliberării era propice. Un salt iute și iată-i în marginea pădurii. Apoi goană prin desigurii...

- Stai că trag! Stail...

Înapoi n-au mai privit. Câteva gloanțe spre ei și asta a fost totul. Urma li s-a pierdut...

Târziu mai apoi, încetinindu-și pașii să răsuflă, Neluț observase că avea sânge la pulpa piciorului stâng. Se făcu alb ca varul. Un glonț îi atinsese piciorul. N-a simțit nimic în fulgerarea momentului. Ghiță Chibrit s-a aplecat cercetându-i rana:

- Nu te îngrijora... Nu-i nimic grav. Rana e doar superficială... Trebuie doar s-o lega să nu pierzi sânge...

Cu ajutorul unui ciob desticlă, și-au tăiat frânghiile

în care erau prinse mâinile. De atunci, ca frații de cruce, sunt nidespărțiți. Codrul le-a devenit cămin de viață și pe moarte împotriva ocupanților și noilor asupritori...

Dragoș stinse țigarea apucând în jos, pe coasta dealului.

Repetă semnalul și se opri o clipă să asculte cu atenție. Un moment numai și din față, aidoma, același semnal venea repetat, intermitent: "În sfârșit am dați de Radu... El trebuie să fie..."

Luți pașii spre locul de unde venise semnul de recunoaștere, oftând ușurat. Un timp numai și se întretăie cu Mihul:

- Tot tu, Mihule?! Eram sigur că o să dau de Radu...

- Și eu la fel! De mult nu te văzusem!... îi răspunse acesta cu ironie.

- Am mers până aproape de sat și nimic! Liniște... Nici lătrături de câini, nici lumini la case... Ce facem?!

- Măi Dragoș, mare nărod mai ești! Păi cine crezi tu că stă trează la ora asta din noapte în afară de noi? Ce să facem acum? Hai de unde am plecat, că stăteam bine acolo...

DESPRE ROCKUL SATANIC:

ÎN VRĂJITORIA MODERNĂ,
INIȚIATUL, DACĂ A FOST
CREȘTIN, TREBUIE SĂ IA O
CRUCE DE CERAMICĂ, SĂ O
ÎNTOARCĂ ÎNVERS ȘI SĂ
FRÂNGĂ ÎN JOS BARA
TRANSVERSALĂ, PENTRU A
ARĂTA CĂ EL SAU EA
RESPINGE PE IISUS ȘI
CREDINȚA ÎN EL. CREȘTINII
IGNORANȚI POARTĂ ACEST
SEMN, CREZÂNDU-L UN SEMN
AL PĂCII.

